

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

10 červen 2011
73. ročník

Další směřování vyššího odborného školství

**Za zručností, znalostmi
a sladkou krásou**

**Európsky rok
dobrovoľníctva**

**Současné potreby zemědělských podniků
na trhu práce**

**Mladý
Európan**

**Děčínská
kotva 2011**

Netradičný didaktický materiál

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

SOUTĚŽ ŽÁKŮ OBORU VZDĚLÁVÁNÍ CUKRÁŘ V INTEGROVANÉ STŘEDNÍ ŠKOLE JESENICE str. 11

ZEMĚDĚLSKÁ SOUTĚŽ V HORKÁCH NAD JIZEROU str. 10

MATURITNÍ ZAMYŠLENÍ – UČME SE MATEMATIKU,

budeme zodpovědnější a finančně gramotnější

Počátkem letošního měsíce května se v pražském hotelu Radisson konala prezentace výsledků průzkumu zaměřeného na finanční rozhodování Čechů. Prováděla ho společnost IPSOS Tambor ve spolupráci s ING Investment Management.

Hlavním a asi nejzajímavějším výsledkem výzkumu je skutečnost, že Češi s jedničkami a dvojkami z matematiky na základních a středních školách se k osobním financím chovají zodpovědněji než „trojkaři“ a samozřejmě ještě ti „horší“. Toto zjištění zcela odpovídá i závěrům mezinárodních studií. Podle nich země, kde lidé dosahují lepších výsledků v matematických dovednostech a zároveň prokazují vyšší míru finanční gramotnosti, vykazují také vyšší míru úspor. Naznačuje to existenci silného vztahu mezi matematickými znalostmi a dovednostmi a akumulací osobního bohatství.

Domácí průzkum ukázal, že Češi, kteří měli dobré známky z matematiky, mívají jak vyšší příjmy, tak i zodpovědnost a více používají vlastní rozum při nakládání s penězi.

Ukázalo se, že 82 % z těch, kdož dnes mají nadprůměrné příjmy, mělo z matematiky jedničku nebo dvojku. Více než polovinu z těchto nadprůměrně vydělávajících tvoří „jedničkáři“, kteří měli matematiku i na střední škole. Na 39 % „jedničkářů“ má dostatečné finanční rezervy – oproti 20 % „trojkařů“. Jedničkáři si také více spoří na penzi a jsou sebevědomější při výběru finančních produktů: 59 % „jedničkářů“ se při nakládání s penězi spoléhá čistě na vlastní rozum a častěji nezůstává jen u jednoho poskytovatele finančních produktů (na rozdíl od trojkařů).

Podobné výsledky, že totiž skóre v matematice a finanční gramotnost lidí v zemi ovlivňuje kvalitu finančních rozhodnutí, výši úspor i spoření na penzi potvrzuje nejen globální studie společnosti ING, ale též řada dalších finančních studií.

Podle investičních poradců by člověk měl optimálně disponovat takovými úsporami, aby v případě výpadku příjmu dokázal financovat své základní potřeby po dobu alespoň čtyř až šesti měsíců. K této hranici se podle průzkumu nedostanou plné dvě třetiny Čechů (68 %), zcela bez úspor je potom 18 % z nich (ovšem například v USA nemá úspory ani na jeden měsíc dokonce 48 % obyvatel).

Jak v tiskové zprávě zdůraznil člen představenstva a obchodní ředitel ING Investment Management Miloš Filip, „aniž bychom chtěli podceňovat humanitní předměty, náš výzkum potvrdil, že z hlediska finanční gramotnosti a správného rozhodování v oblasti osobních financí se kvalitní studium matematiky ukazuje jako velice důležité. Možná je to dobré zjištění pro ty, kteří podporují obnovení povinné maturitní zkoušky z tohoto předmětu a zavedení výuky předmětu osobní finance do osnov českých škol“.

Bohužel jsme si navykli žít v jistém „antipočtářském“ vakuu, obklopeni lidmi, kteří se s pýchou chlubí, že o matematice vůbec nic neví, jaksi ji „nemusí“ a představovala pro ně černou mýru v časech jejich studií. Na druhé straně je však jisté, že matematika na nás ve všedním životě vykoukne za každým rohem...

tes

Pramen: Tisková zpráva: Průzkum finančního rozhodování Čechů. ING Investment Management (C. R.), a.s., Praha, květen 2011

DALŠÍ SMĚŘOVÁNÍ VYŠŠÍHO ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ

Krajský úřad Středočeského kraje ve spolupráci s ministerstvem školství připravil na 9. května tohoto roku seminář na téma „Další směřování vyššího odborného školství“. Seminář byl určen ředitelům vyšších odborných škol všech zřizovatelů působících na území Středočeského kraje a dále zástupcům vyšších odborných škol působících na území Hlavního města Prahy zřizovaných církvemi. Seminář byl poslední z celkem osmi setkání, která se uskutečnila po celé České republice a která byla odbornou veřejností hodnocena velmi kladně.

Program zahájil PAEDDR. PAVEL SCHNEIDER, vedoucí Odboru školství a sportu KÚ. Hned v úvodu sdělil, že se v této oblasti nechystají žádné razantní kroky. Výhledově uvažují o dvou cestách – o přeměně na vysoké školy a o zachování současné podoby. Podrobněji se pak k jednotlivým tématům vyjádřili další přednášející.

O principech akreditace vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání a o činnosti Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání (AK VOV) pohovořil PAEDDR. VLADIMÍR KRIEG z Odboru vyššího odborného a dalšího vzdělávání MŠMT, který je zároveň tajemníkem akreditační komise. Po právní stránce vyšší odborné vzdělávání řeší:

- Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a dalším vzdělávání (školský zákon)
- Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 470/2006 Sb.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Akreditace je nutná pro uskutečnění vzdělávacího programu, žádá o ni škola nebo jiný subjekt. Nezbytnou podmínkou pro její udělení je zápis vyšší odborné školy do školského rejstříku. Akreditaci uděluje (po sdělení stanoviska Akreditační komise pro VOV) ministerstvo školství, a to nejdéle na dobu 6 roků. Od data předání žádosti má akreditační komise 120 dnů na vydání stanoviska, MŠMT následně 30 dnů pro vydání rozhodnutí o udělení či neudělení akreditace. Při už uskutečňování vzdělávacího programu může škola požádat o akreditaci změny vzdělávacího programu a o prodloužení platnosti akreditace vzdělávacího programu.

Akreditační komise je složena ze zástupců vysokých škol, vyšších odborných škol a praxe a jmenuje ji ministr školství. Její funkční období je 6leté (nejvíce na dvě po sobě jdoucí funkční období), počet členů je 21, předseda a 2 místopředsedové. (Na květen 2011 byla plánovaná jistá obměna členů). Činnost AK VOV po organizační, materiální a finanční stránce zabezpečuje MŠMT. Komise se schází podle potřeby 6–8 do roka a své zápisy z jednání uveřejňuje na webových stránkách ministerstva školství.

Zajímavá byla informace o poměru a počtech doporučených a nedoporučených vzdělávacích programů VOŠ za roky 2008 – 2010. Celkově bylo v tomto období podáno 399 vzdělávacích programů a z toho jich bylo 270 (68 %) doporučeno k akreditaci. Nejvíce byly doporučeny obory ze skupiny (zdravotnictví, pedagogika...) 87 % z podaných, nejméně – ekonomika, finančníctví... 47 %. Nejvíce dosud akreditovaných vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání má zdravotnictví (67), ekonomika a administrativa (40), z našich oborů má zemědělství a lesnictví 8 akreditovaných vzdělávacích programů, potravinářství a potravinářská chemie 4, ekologie a ochrana životního prostředí 2.

Ministerstvo školství v zastoupení vedoucí oddělení vyššího odborného a dalšího vzdělávání MGR. MONIKY MĚŠŤANOVÉ se začíná více zajímat o existenci a kvalitu VOŠ. Oddělení v novém složení působí od ledna 2011, všichni mají zájem více se školami komunikovat, osobně je poznávat, a tak společně najít optimální formu jejich dalšího působení. Jaké jsou tedy návrhy řešení? Jak už bylo naznačeno v úvodním projevu, zvažují se dvě cesty další existence VOŠ – je to cesta transformace VOŠ a cesta jejich stabilizace.

Transformační cesta je řešena v rámci projektu reforma terciárního vzdělávání – vyšší odborné školy by se staly institucionální součástí vysokých škol. Představa ministerstva je taková, že o transformaci projeví zájem 50 – 60 škol (nutný souhlas zřizovatele), po posouzení formálních a základních kvalitativních předpokladů se počet zúží na 20 – 30 VOŠ, další snížení počtu by nastalo po externím hodnocení potenciálu transformace.

Druhá, stabilizační cesta umožňuje zachování stávajícího stavu a dílčími změnami chce umožnit kvalitnější existenci vyšších odborných škol. K tomu je zapotřebí finanční podpory, lze čerpat podporu z prioritní osy 2.1 – Vyšší odborné vzdělávání Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem této oblasti podpory je zkvalitnění vzdělávání na VOŠ a podpora rozšíření jejich kapacit. V dubnu 2011 byla vyhlášena výzva pro stabilizované VOŠ k podání projektu s cílem zkvalitnění procesu a výsledků dosahovaných v oblasti vyššího odborného vzdělávání a podpory spolupráce na úrovni VOŠ a praxe. Projekt se podával během května 2011, 2. kolo se před-

pokládá v listopadu 2011. Maximální výše finanční podpory na projekt je 8 mil. Kč (finanční rámec je 150 mil. Kč). Cílovými skupinami jsou studenti a pedagogičtí pracovníci (včetně odborníků z praxe), oprávnění žadatelé – vyšší odborné školy, školy a školská zařízení, sdružení VOŠ.

Podporovanými aktivitami v rámci projektu jsou:

- Inovace vzdělávacích programů (v souladu s požadavky znalostní ekonomiky a potřebami trhu práce prostřednictvím modularizace, kreditního systému hodnocení, rozšiřování nabídky kombinované a distanční formy vzdělávání, realizace výuky v cizích jazycích, podpory podnikatelského přístupu atd.)
- Podpora praxí a stáží studentů VOŠ u budoucích zaměstnavatelů
- Podpora spolupráce VOŠ s vysokoškolským sektorem
- Podpora intersektorální mobility pracovníků VOŠ
- Zavádění a inovace systémů monitoringu potřeb trhu práce pro absolventy VOŠ

Na semináři vystoupil i ředitel Odboru vyššího odborného a dalšího vzdělávání MGR. JAKUB STÁREK. Hned na začátku poděkoval vyšším odborným školám, že „jsou“ a dobře fungují, pochválil dobré uplatnění absolventů, které je často lepší, než u „konkurenčních“ bakalářů. Ve svém projevu se vyjádřil k stabilizaci sektoru vyššího odborného vzdělávání a nabídl pro přehlednost jeho rozčlenění do deseti bodů.

1. **Změna úpravy podmínek realizace vyššího odborného vzdělávání:** úprava délky studia na 2–3,5 roku; každé studium ohodnoceno příslušným počtem kreditů ECTS (jednotka zavedená v rámci Evropského kreditního systému); zavedení oborových deskriptorů jako měřítko minimální úrovně znalostí a dovedností.
2. **Nastavení obousměrné prostupnosti mezi vyšším odborným a bakalářským vzděláním:** pro prostupnost na bakalářské studium bude plně uznatelných 120 ECTS ze vzdělávacích programů VOŠ; bude upravena také možnost přijímání studentů z VŠ na VOŠ.
3. **Exkluzivita VOŠ:** důležitá je prostupnost jednotlivých programů – střední vzdělání – vyšší odborné vzdělání – bakalářský program. VOŠ nejsou vysokoškolské instituce, ale mají svou sílu v „praktičtějším pojetí studia“.
4. **Změna principu akreditace programů VOV:** důraz na kvalitu procesu akreditace – propojení akreditačních komisí VOV a VŠ např. „plánovanou“ Akreditační agenturu, která bude nezávislým orgánem hodnotícím kvalitu institucí. Byla by zastřešujícím prvkem pro VŠ i VOŠ v rámci akreditace i v rámci kontrolní činnosti v obou sektorech. Z toho vyplývá i nutnost novelizace školského a vysokoškolského zákona, která povede k propojení mechanismů udělování akreditací a např. i jmenování a odvolávání členů AK. Tento bod bude naplněn při tvorbě zákona o terciárním vzdělávání.

5. **Změna systému financování:** otázka financování souvisí s plánovanými změnami (zkracování studijního programu na 2 roky, zvyšování intenzity vzdělávání, důraz na výstupy); celkový rozpočet pro oblast VOV zůstane stejný.

6. **Podpora profesně orientovaného vzdělávání:** klíčové pro udržení sektoru VOV na velmi vysoké úrovni je zachování profilace odborné stránky studia, provázanost vzdělávací činnosti s praxí; tento požadavek se projeví i v rámci oborových deskriptorů, v metodice činnosti akreditační komise.

7. **Podpora pedagogických pracovníků VOŠ:** využití zdrojů OP VK; Rozvojové programy pro VOŠ vypisované ministerstvem školství; speciální prostor v tomto směru bude věnován péči o pedagogické a další pracovníky VOŠ.

8. **Finanční ohodnocení a společenské uznání absolventů VOŠ:** v současnosti neodpovídá vysoké kvalitě získaného vzdělání (zejména v porovnání s absolventy bakalářského studia); výhody praktické orientace diplomovaného specialisty; MŠMT bude iniciovat úpravu právních předpisů (přístup k povolání, potřebné vzdělání k výkonu dané profese, platové ohodnocení, spravedlivého zařazení absolventů programů VOŠ); úzká spolupráce s MPSV v oblasti nastavení platových tarifů.

9. **Profesní specializační studium poskytované VOŠ:** nově bude zavedeno jednoleté pomaturitní studium hrazené studentem (pro jakoukoliv věkovou skupinu do 26 let), zakončené zkouškou.

10. (Opatření pro zdravotnické nelékařské profese – všeobecná sestra)

Přínosná byla i následná závěrečná diskuze. Účastníky zajímal např. časový harmonogram uváděných změn. Do konce června po těchto regionálních setkáních chtějí na ministerstvu školství upřesnit program, opatření je vázáno na novelizaci vysokoškolského zákona (termín 2013–14), některé změny ale už mohou proběhnout dříve. Další dotaz směřoval k výstupům u jednotlivých oborů – výstupy budou tvořeny obecně, následně konzultovány se zástupci zaměstnavatelů, posuzována bude kvalifikace, v rámci připomínkového řízení vznikne i prostor k diskusi nad návrhy ze škol.

Hodně otázek bylo položeno ke zdravotnickým programům, ke srovnávání titulů Bc.(vysokoškolský), DiS.(středněškolský), k počtu kreditů, ke srovnatelnosti výstupů z různých VOŠ. K tomu napomůže i nová akreditační komise, která se zapojí i do posuzování programů, výhodou oproti VŠ bude jejich menší počet. Systémové prostředí bude postupně upravováno, zpřístupňováno, výše uvedený rok 2013–14 je brán jako nejzazší termín.

Konkrétní dotaz byl vznesen ohledně smlouvy (bude-li nějaká) mezi VOŠ a vysokými školami o přijímání absolventů VOŠ na vysoké školy. Diskutovalo se o 2letých či delších modelech, o uznatelnosti 120 kreditů pro vstup na vysokou

školu, o spolupráci s akreditační komisí, o novém systému financování, o možnosti společné akreditace pod Akreditační agenturou.

Představitelé ministerstva ale chtějí především podporovat samostatnost vyšších odborných škol, uvědomují si dobrou uplatnitelnost jejich absolventů na trhu práce i nižší finanční nároky. S řediteli škol probírali také předpokládanou zkrácenou dobu studia u VOŠ, problém s demografickým poklesem, jak vnímá veřejnost diplomované specia-

listy... Kdyby segment vyšších odborných škol zanikl, byla by to obrovská ztráta. Mj. i proto, že bakaláři nemohou vykonávat některé činnosti, které vykonávají absolventi VOŠ. A zatím se také neobjevil žádný argument, který by bránil vyšší prostupnosti vyšších odborných škol a škol vysokých. Všechna zde uvedená opatření budou v následujícím období procházet rozbory a diskuzí a všichni zainteresovaní si musí promyslet, zda chtějí jít transformační či stabilizační cestou.

akr

NÁRODNÍ SOUSTAVA KVALIFIKACÍ 2

Informace o schválených dílčích kvalifikacích v oblasti zemědělství

V sektorové radě pro zemědělství byly v minulém roce připraveny a letos schváleny MŠMT následující dílčí kvalifikace (DK):

41-001-M Greenkeeper, úroveň 4

41-002-M Hodnotitel koní, úroveň 4

41-003-H Chovatel okrasných a akvarijních ryb, úroveň 3

41-004-E Ruční práce v produkčním zahradnictví, úroveň 2

S obsahem schválených DK se můžete seznámit na webu www.narodni-kvalifikace.cz. Potenciální autorizované osoby mohou již nyní žádat o autorizaci autorizující orgán, kterým je u těchto dílčích kvalifikací Ministerstvo zemědělství ČR (vyřizuje Ing. Ondřej Brožka).

Na MŠMT jsou předloženy ke schválení následující DK:

41-052-N Zemědělský poradce pro rostlinnou výrobu, úroveň 5

41-048-M Chovatel exotických ptáků, úroveň 4

41-049-H Paznehtář, úroveň 3

41-050-H Producent krmného hmyzu, úroveň 3

41-051-H Producent savců pro krmné a pokusné účely, úroveň 3

Bližší informace o činnosti sektorových rad se dozvíte v připravovaném článku v zářijovém čísle Zemědělské školy.

Ing. Zorka Husová, Ing. Zdeňka Szebestová, NÚOV

ČEĽAĎ PESTRICOVITÉ AKO NETRADIČNÝ DIDAKTICKÝ MATERIÁL

vo výučbe biológie na strednej škole

„Svet, ktorý nás obklopuje, sa pre nás stáva pozoruhodnejším a krajším práve tým, čím mu viac rozumieme.“ (J. Veselovský)

Dôležité miesto vo vyučovacom procese zaujíma praktické vyučovanie. Aj štátne vzdelávacie programy z prírodovedných predmetov na všetkých stupňoch a druhoch škôl zdôrazňujú potrebu:

- zvyšovania kompetencií a rozvíjania schopností a zručností pri riešení praktických aktivít, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských pokusov
- pozorovania, experimentovania, získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností pri využívaní správnych techník a postupov pri praktických činnostiach
- rozvíjania zručností pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach

Pri vyučovaní tematického celku Hmyz – charakteristika, stavba tela a jeho význam sa dobre osvedčili práve zástupcovia z čeľade pestricovité. Pre stredoškóľakov je možné uviesť aj taxonomické (zoologické) zaradenie tejto čeľade.

Čeľaď pestricovité (Syrphidae)

Podrad: Brachycera

Rad: Dvojkřídlowce (Diptera)

Podtrieda: Křídlowce (Pterygota)

Trieda: Hmyz (Insecta)

Nadtrieda: Šestnôžky (Hexapoda)

Podkmeň: Vzdušnicowce (Tracheata)

Oddelenie: Hryzadlowce (Mandibulata)

Kmeň: Článkonožce (Arthropoda)

Všeobecná charakteristika čelade pestrícovitých

Pestrice sú veľké od 4 do 30 mm. Na hrudi majú žlté alebo oranžové pásy alebo iné škvrny. Na brušku sú ornamenty s nápadnými bielymi, žltými alebo oranžovými škvrnami či prúžkami, niekedy sú úplne čierne. Niektoré druhy pestríc pripomínajú zástupcov (trúdy včiel, osy, čmeliaky) blanokřídlcov (Hymenoptera). Sú citlivé na atmosférické zmeny. Intenzita letu je závislá na vlhkosti, teplote a intenzite svetla. Typická je ich pohyblivosť. Poletujú na oslnených lúkach, sú výbornými letcami a spôsob ich letu je pozoruhodný. Dokážu „visieť“ vo vzduchu, lebo vria na jednom bode, umožňujú im to chitinizované žilky na krídlach. Predné krídla imág sú dobre vyvinuté, zadné sú zredukované na kyvadielka (haltery). Väčšina pestríc sa živí sladkými šťavami, nektárom a peľom. Pesticie sú významné opelovače kvetov. Spôsob výživy lariev jednotlivých druhov pestríc je rozdielny, podľa toho žijú v rôznych biotopoch. Existujú larvy, ktoré sa živia rozkladajúcimi rastlinami v močiaroch, v hnoji, vo výkaloch, niektoré sa živia koreňmi, cibulami rastlín, iné parazitujú na larvách a kuklách čmeliakov, ale najväčší hospodársky význam majú drahé larvy pestríc, ktoré sa živia voškami.

Didaktické využitie čelade pestrícovitých

Najvhodnejším druhom z čelade pestrícovitých, ktorý je možné použiť ako modelového živočícha na strednej ale aj základnej škole, navrhujeme trúdovku obyčajnú (*Eristalis tenax*). Je to druh, ktorý sa v prírode vyskytuje často (napr. na lúkach, v ovocných sadoch a pod.). Dĺžka trúdovky obyčajnej je 20–30 mm. Meno dostala podľa toho, že tvarom a sfarbením pripomína trúdu včely. Trúdovka je vhodná na pozorovanie vonkajšej stavby tela, ústnych orgánov, končatín a krídel. Patrí

medzi hospodársky významné druhy živočíchov, pretože larvy niektorých pestríc (*Syrphus ribesii*, *Episyrphus balteatus*, *Metasyrphus latifasciatus*) požírajú vošky (biologická ochrana). Ako uvádzajú mnohí autori, napr. Dušek a Lávka, zo zoológického hľadiska je čelad pestrícovitých (*Syrphidae*) u nás jednou z najpočetnejšie zastúpených čeladi hmyzu. Popísaných druhov je asi 5000, z toho na Slovensku je známych okolo 300 druhov. Vzhľadom k bohatému zastúpeniu druhov a jedincov tvoria pre entomocenózy významnú skupinu.

Na praktických cvičeniach žiakov zaujme najmä zber pestríc. Zber pestríc je vhodné uskutočniť na lúkach, v ovocných sadoch počas vegetačného obdobia od júna do septembra. Na zber je vhodné použiť entomologickú sieťku. Získaný materiál potom vložíme do čistej priehľadnej sklenenej nádoby, nádobu uzavrieme tak, aby cez uzáver vnikal vzduch. Pozorujeme. Usmrcovanie zozbieraného materiálu nerobíme, po pozorovaní pestrice vypustíme vo voľnej prírode.

Záver

Zaradenie netradičnej prírodniny do výučby biológie má vysoký motivačný význam. Práve pre častý výskyt čelade pestrícovitých môže táto slúžiť ako vhodný rozširujúci a doplnkový učebný materiál. Príspevok je podporený projektom KEGA 067UKF – 4/2011.

Mgr. Monika Töltésyová
PaedDr. Anna Sandanová, Ph.D.
UKF Nitra

(Zoznam použitej literatúry je k dispozícii u autoriek)

PERSPEKTIVY CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ V ODBORNÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Institut vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze pořádá konferenci na téma „Perspektivy celoživotního učení v odborném vzdělávání“, která se uskuteční od 8. do 9. září 2011 v areálu institutu v Malé Chuchli.

Cílem konference je výměna, rozšiřování i prohlubování aktuálních zkušeností v oblasti výzkumu a praxe odborného vzdělávání v České republice a v dalších evropských zemích. Na konferenci uvítáme referáty zaměřené na systém a organizaci odborného vzdělávání, ve kterých budou prezentovány poznatky vytvořené v rámci aktuálních výzkumů, příklady dobré praxe v konkrétních vzdělávacích institucích či koncepční návrhy pro budoucí rozvoj odborného školství.

Aktivní příspěvky by měly směřovat k některému z následujících tematických okruhů:

- Současnost a budoucnost celoživotního učení v ČR a Evropě
- Kompetence vzdělavatele dospělých

- Proměny odborného školství v kontextu celoživotního učení
- Vzdělávání a venkovský prostor

Zveme jak účastníky, kteří vystoupí s příspěvkem, tak i všechny, kteří by si rádi vystoupení prezentujících poslechli, případně se zapojili do odborné diskuse. Konference je určena nejen pedagogům z českých a zahraničních univerzit, ale i ředitelům a učitelům středních škol.

Další informace včetně tematických okruhů konference a přihlášky naleznete na webových stránkách Institutu vzdělávání a poradenství (www.ivp.czu.cz) v sekci „Věda a výzkum“, kategorie „Konference“. Kontaktní osoba sekretariátu konference: Ing. Barbora Jordánová (jordanova@ivp.czu.cz), tel.: +420 224 386 006.

MLADÝ EURÓPAN

V piatok 20. mája vyvrcholil na Táloch šiesty ročník vedomostnej súťaže Mladý Európan, ktorú organizuje Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku v spolupráci so slovenskou sieťou informačných centier Europe Direct.

Súťaž bola pripravená s cieľom zvýšiť povedomie o Európskej únii na Slovensku medzi študentmi stredných škôl a šíriť komunikačné priority Zastúpenia EK v SR pre rok 2011. „Za kľúčové témy tohto roka sme vybrali dobrovoľníctvo, keďže tento rok vyhlásila EÚ za Európsky rok dobrovoľníctva. Druhou nosnou témou bude stratégia EU2020, ktorej primárnym cieľom je dostať EÚ z krízy a pripraviť jej hospodárstvo na nasledujúce desaťročie. Veľmi nás teší stúpajúci záujem stredoškôľakov o európske témy a verím, že aj šiesty ročník Mladého Európana nadviaže na úspešnú tradíciu tejto súťaže,“ povedala v tejto súvislosti vedúca Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Andrea Elscheková-Matisová.

Hlavným zámerom súťaže je zvýšiť úroveň všeobecnej informovanosti špecifickej cieľovej skupiny občianskej verejnosti – študentov stredných škôl v SR o EÚ poskytnutím možnosti získať informácie a odpovede na otázky o inštitúciách, legislatíve, politikách, programoch Európskej únie a jednotlivých členských štátoch. Súťaž zároveň umožní poskytnúť spätnú

väzbu inštitúciám Európskej únie o dosiahnutej úrovni európskeho povedomia u mladej generácie v SR. Záštitu nad tohtoročnou súťažou prebrali predseda Výboru pre európske záležitosti NR SR Ivan Štefanec a vedúca Zastúpenia Európskej komisie v SR Andrea Elscheková-Matisová.

Regionálne kolá tohtoročného Mladého Európana sa uskutočnili v čase od 6. do 20. apríla. V spolupráci s 10 informačnými centrami siete Europe Direct na Slovensku a Európskym informačným centrom v Bratislave sa do regionálnych kôl zapojilo celkovo 360 stredných škôl z celého Slovenska. Priebeh súťaže ako aj znalosti študentov boli obdivuhodné a všetkým, ktorí sa zúčastnili, treba zablahoželat k vynikajúcim výkonom, ktoré podali, a organizátorom z Europe Direct Brezno k výborne zorganizovanému podujatiu.

Ing. Vladimíra Ašverusová
Europe Direct, Agroinštitút Nitra

EURÓPSKY DEŇ

Dňa 2. mája 2011 sa zúčastnili študenti našej školy akcie usporiadanej pri príležitosti Dní Európy.

Zástupcovia jednotlivých tried 1.–3. ročníka si overovali svoje vedomosti a zručnosti o Európe v „jazykovom kvíze“ zverejnenom na stránke e-Twinningu a skladaní loga e-Twinningu.

Vítazom blahoželáme a všetkým účastníkom e-Twinning akcie ďakujeme za účasť.

Vítazmi sa stali :

1. miesto – Malučká M., Malučká L. z 1. C
2. miesto – Bdžochová M., Slobodníková V. z 3. B
3. miesto – Jánošíková J., Kiráľová P. z 3. C

RNDr. Darina Kovaličová
SOŠ ekonomická Spišská Nová Ves

Európsky rok dobrovoľníctva 2011

2011 – EURÓPSKY ROK DOBROVOĽNÍCTVA

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, čo ste kedy vykonali bez nároku na odmenu?

Ak ešte nie, tak tento rok je na to ten správny čas. Európska únia totiž rok 2011 vyhlásila za rok dobrovoľníctva. Prečo práve dobrovoľníctvo? EÚ chce týmto posilňovať pocit príslušnosti európskych občanov k ich spoločnosti a tiež upriamiť pozornosť na to, aká dôležitá a nevyhnutná je v dnešnej dobe nezištná pomoc. K cieľom patrí zviditeľnenie dobrovoľníckych činností v EÚ, vytvorenie priaznivého prostredia pre dobrovoľníctvo a zvyšovanie povedomia o hodnote a význame dobrovoľníctva, odstraňovanie prekážok, ktoré stoja v ceste dobrovoľnej práci v EÚ, posilnenie postavenia dobrovoľníckych organizácií a zlepšenie kvality dobrovoľníckej práce. Na naplnenie týchto cieľov Komisia bude podporovať výmenu postupov medzi členskými štátmi a rôznymi dobrovoľníckymi organizáciami.

Pozornosť chce zamerať na školenia pre dobrovoľníkov, akreditáciu a zabezpečenie kvality, a tiež na efektívne spájanie dobrovoľníkov a dobrovoľníckych príležitostí. Ďalej sa Komisia zameria na podporu cezhraničnej výmeny a spolupráce medzi dobrovoľníckymi organizáciami a inými sektormi. V rámci Európskeho roka dobrovoľníctva budú vo všetkých členských štátoch EÚ prebiehať mnohé podujatia pre verejnosť a informačné kampane, v ktorých sa každý bude môcť dozvedieť o možnostiach dobrovoľníckych činností vo svojom štáte, prípade vo svojom regióne. U nás je realizáciou Európskeho roka dobrovoľníctva poverené Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu, inými zainteresovanými ministerstvami sú Ministerstvo kultúry, Ministerstvo vnútra a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny. Národným koordinátorom je IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

Prioritami Európskeho roka dobrovoľníctva na Slovensku sú výskum, s cieľom získať a analyzovať informácie o dobrovoľníctve na Slovensku, a národná kampaň, s cieľom propagovať a zvýšiť povedomie verejnosti o dobrovoľníctve a podnietiť rozvoj dobrovoľníctva na Slovensku. K regionálnym aktivitám patrí aj podujatie s názvom „Dobrovoľníci okolo nás“, ktoré organizuje Europe Direct Nitra. Ide o sériu prezentácií a diskusií o dobrovoľníctve pre žiakov a študentov škôl nitrianskeho regiónu s cieľom zviditeľniť činnosť dobrovoľníkov a umožniť mladým ľuďom zapojiť sa a uskutočniť zmenu vo svojom živote a blízkom okolí. Oslovené boli organizácie ako Nitrianska komunitná nadácia, Slovenský skauting, Červený kríž, Diecézna Charita, YMCA, o.z. Slniečko a n.o. Budúcnosť. Zároveň budú organizácie ponúkať možnosť zapojiť sa do dobrovoľníckych aktivít v ich organizácii.

Eurokomisárka pre spravodlivosť, základné práva a občianstvo, Viviane Redingová, vyjadrila vieru, že každý je v hĺbke duše schopný prejavíť záujem a postarať sa o ľudí v núdzi. Podľa nej je práve dobrovoľnícka práca tým, čo posilňuje európske hodnoty akými sú solidarita a sociálna súdržnosť a práve teraz nastal čas zamerať sa na pomoc tým, ktorí pomáhajú. Heslo tohto roka znie: „Staň sa dobrovoľníkom. Zmena je v твоjich rukách!“ Tak ho teda majme na pamäti a zapojme sa do Európskeho roka dobrovoľníctva aj my!

Mária Cingelová, Natália Grňová
študentky 5. ročníka politológie, Fakulta európskych štúdií
UKF Nitra

„SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA V SOUVISLOSTECH GLOBÁLNÍ KRIZE“

Posřehy z 3. mezinárodní vědecké konference

Institut mezinárodních studií Brno pořádal v dubnu 2010 mezinárodní vědeckou konferenci „Sociální pedagogika ve střední Evropě 2010“ s podtitulem „Inovace a nové trendy“, které se zúčastnila řada významných odborníků z Polska, Slovenska a České republiky. Vzhledem k úspěchu, se kterým se tato konference setkala, připravil Institut jako hlavní pořadatel další, v pořadí již třetí ročník s názvem „Sociální pedagogika v souvislostech globální krize“, která se uskutečnila ve dnech 5.–6. 5. 2011.

Cílem letošní konference byla mezinárodní výměna informací o přístupech a výsledcích řešení aktuálních společenských problémů prostředky sociální pedagogiky. Navazovala na předchozí konferenci nastolením naléhavých témat spojených se „stárnoucí Evropou“, problematikou nezaměstnanosti, chudoby a sociálního vyloučení. Na odborném programu se spolupodílely partnerské univerzity Slezská Univerzita Katowice a Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici.

Konference se po úvodním dvouhodinovém plenárním zasedání rozdělila do čtyř sekcí. První sekce řešila úkoly sociální pedagogiky a rozvoje kultivované osobnosti, druhá sekce se zabývala sociální inkluzí marginalizovaných skupin, třetí rozebírala rozvoj lidských zdrojů jako akční pole biodromální sociální pedagogiky a čtvrtá sekce analyzovala dilemata sociální pedagogiky v prostředí postmoderní společnosti. Na konferenci zaznělo v odborných sekcích více než sto příspěvků, které před-

nesli pedagogové z univerzit České republiky, Slovenské republiky a Polska. Všechny příspěvky měly vysokou odbornou úroveň. Pro přiblížení obsahu uvádí autor článku ty, které jeho nejvíce zaujaly.

V první sekci to bylo vystoupení pana DOC. PAEDDR. CTIBORA HATÁRA, PH.D. z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, k profilu odborných kompetencí sociálního pedagoga, který by měl pracovat na základní a střední škole. Těžiště práce sociálního pedagoga má spočívat v oblasti preventivní a v kvalitní sociálně-výchovné práci. „Výkon každé profesie, a profesi sociálního pedagoga z této kategorie nevynímajíc, je podmíněn istými schopnostmi a odbornými spôsobilostami, ktoré možno zastrešiť pod pojmom profesijné kompetencie. Je nesporné, že sociálny pedagóg ich nadobúda na základe pregraduálnej a postgraduálnej prípravy, či ďalšieho vzdelávania, pričom tieto predstavujú jeden z kľúčových determinantov ovplyvňujúcich fungovanie celého systému, resp. sociálno-edukačného procesu i kvalitu samotných výstupov z neho. V predkladanej štúdii preto kladieme dôraz na profiláciu a analýzu profesijných kompetencií sociálneho pedagoga ako pomáhajúcej profesie, integrovanej a priori do systému sociálno-edukačného poradenstva a prevencie“ uvádí se v anotaci autor.

Ve druhé sekci zaujal příspěvek paní DR. MARII FUDALI z Uniwersytetu Zielonogórskego, která řešila fungování nepříznivého žáka ve školním prostředí. Výchovné a didaktické potíže s některými žáky a studenty bývají podmíněny různými osobnostními a environmentálními faktory. Jednou z jejich příčin může být snaha přitáhnout pozornost na své problémy. Bližší poznání školní situace problematické mládeže napomáhá použití kvantitativní a kvalitativní výzkumné metody. Za účelem analýzy uvedené problematiky byly využity testy nedokončených vět a metoda dialogu. Výsledky anket ukázaly, jak složité je nitro nepříznivého žáka. Jeho chování se skládá z konglomerátu nejrozličnějších emocí a postižený jedinec se často cítí osamocený a ztracený ve školní realitě.

Ve třetí sekci řešil pan DR. ZBIGNIEW DOMŻAL z Wyzsza Szkoły Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społecznych z Łodzi sociální

pomoc ze strany státu a její formy. V příspěvku popsal a přiblížil otázky sociální pomoci v Polsku a formy a zásady jejího udělování. V první části definoval pojem sociální dávky, dále pak uvedl příklady definic dané problematiky v pohledu různých badatelů. Podrobně specifikoval zásady udělování peněžní i jiné pomoci oprávněným osobám. Následovně se zabýval otázkou pečovatelské služby a jejich formami. V závěrečné části se soustředil na podobnou problematiku z oblasti resocializace se zvláštním zřetelem na administrativní a pečovatelské aktivity v souvislosti s jednotlivci potrestanými zbavením svobody a péčí po propuštění z penitencionárního zařízení.

Ve čtvrté sekci to byla prezentace pana PAEDDR. MOJMIŘA VÁŽANSKÉHO, CSc. z Mendelovy univerzity v Brně, který se věnoval životu starších lidí v současné společnosti z pohledu sociálního pedagoga a závěrem svého výzkumného šetření. Příspěvek poskytl stručné seznámení s výsledky realizovaného výzkumu, odhaluje hladinu vnímání místa seniorské populace v aktuálním sociálním prostředí i vize do budoucnosti. Zároveň upozorňuje na klíčové oblasti eventuelních obav starších lidí, přibližuje podoby života respondentů. V závěru příspěvku konstatoval, že stáří je etapa života stejně významná jako předchozí životní období – mládí a dospělost.

Dále ve čtvrté sekci přednesly velmi dynamický příspěvek paní PHDR. ANGELA ALMAŠIOVÁ, PH.D. a paní DOC. PHDR. MARKÉTA RUSNÁKOVÁ, PH.D. z Katolické univerzity v Ružomberku na téma: „Deviantní mládež ve světle moderní společnosti 21. století“. V příspěvku se autorky zaměřily na definování celospolečenských změn ovlivňujících jednání celé populace, které mají za následek vznik nových typů sociálního jednání u mladé generace. Hlavním záměrem autorek příspěvku bylo definování deviantního jednání v kontextu těchto změn.

Další informace o konferenci je možné získat na webových stránkách: www.imsbrno.cz/cs/konference.html

Josef Sívek
ÚZEI Praha

ZEMĚDĚLSKÁ SOUTĚŽ V HORKÁCH NAD JIZEROU

*Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou jsou předkladateli projektu **Cesta k modernímu vzdělávání** v rámci grantového projektu zvyšování kvality ve vzdělávání ve Středočeském kraji, OP vzdělávání pro konkurenceschopnost.*

Obsahem projektu je mj. i ověření školních vzdělávacích programů, a to i formou školních a meziškolních soutěží. V Horkách proto připravili na 4. května 2011 soutěž pro obory zemědělské a příbuzné („jejich“ obor Zemědělec-farmář je už poslední ve Středočeském kraji) a pozvali další čtyři partnerské školy k odbornému klání. Ze SOŠ a SOU Vlašim a SOU Hubálov tak přijeli opraváři zemědělských strojů, z Čáslavi zahradníci a z Jesenice u Rakovníka žáci učebního oboru ze-

mědělské práce – farmářské práce. To jsou školy, které tyto obory pořád „drží“ a prostřednictvím projektu spolupracují mj. i na tvorbě pracovních sešitů, pořádají vzájemná setkávání pracovních týmů projektu v jednotlivých odbornostech, stáže učitelů..., aby, podle slov pana ředitele Moravy z pořádající školy, si trošičku v té kvalitě vzdělávání sami pomohli.

Podání projektu bylo především reakcí na školní vzdělávací programy, chtěli získat prostředky na jejich vyzkoušení, na případnou další aktualizaci a inovaci. Uvědomovali si, že jediné tak, že se s žáky něco dělá, tvoří, že se porovnávají výsledky a zkušenosti z ostatních škol, se může dojít k dobrému závěru a k prospěšným výsledkům. Projekt „Cesta“ byl zahájen v lednu 2009 a předpokládáný konec je v září 2011.

Vraťme se k vlastní soutěži. Krajská zemědělská soutěž se v Horkách nad Jizerou konala pod záštitou Ing. Miloše Petery, náměstka hejtmana Středočeského kraje pro životní prostředí a zemědělství a rovněž za významné podpory Regionální agrární komory Příbram. Zemědělcům přálo i počasí, byl krásný slunečný den.

Soutěžení začalo písemnými testy žáků z předpisů silničního provozu pro skupinu T a vědomostí z pěstování rostlin a chovu zvířat. Po ukončení první části se všichni sešli v areálu odborného výcviku k slavnostnímu zahájení. Pozvání hosté přivítali tuto formu rozvíjení zemědělských učebních oborů, kterých už je povážlivě málo, a popřáli soutěžícím úspěch. I agrární komora, prostřednictvím své zástupkyně, si velice váží této iniciativy. Zemědělství prožívá od r. 90 velice složité období a posluchačů i sympatizantů tohoto důležitého oboru ubývá. A přitom je nesmírně potřeba šikovnosti této generaci, protože skutečných odborníků ubývá. Středočeský kraj leží převážně v úrodných a v klimaticky vhodných podmínkách, kde lze opravdu dosáhnout slušných výsledků, a snahou agrární komory je zemědělství udržet a také obstát v konkurenci EU. Hosté a představitelé škol si jen mohli přát, aby odhodlání a výkon soutěžících oslovil i další mladé lidi, aby bylo více těch, kteří mají předpoklady se v zemědělství uplatnit a být úspěšní!

Při přípravě zemědělské soutěže bylo třeba zohlednit účast žáků z trochu rozdílných učebních oborů a nastavit volnější průřez učivem. Proto ze 7 soutěžních disciplín bylo 5 povinných a žáci si tak měli možnost vybrat podle toho, co se na škole učí. Kromě už zmíněných testů byla ve skladbě disciplín jízda zručnosti traktorem s návěsem, práce s hydraulickým nakladačem a práce s rotačním žacíím strojem, v dílnách se uskutečnilo nýtování nože („žabky“) na nosník kosy prstové žací lišty, renovace – vykování hřebu bran a nabroušení vrtáků, rovněž žáci poznávali technický materiál a biologický materiál.

Soutěž probíhala v příjemné atmosféře, vše bylo dobře zajištěno, učitelé a mistři přátelskými slovy povzbuzovali své žáky. Důležité nebylo, kdo vyhraje, ale aby se soutěž všem líbila, aby každému přinesla něco nového v poznání – všichni mohli sledovat zručnost a šikovnost svých vrstevníků a sdělovat si své dojmy a zkušenosti. Pedagogové se snažili v průběhu celého dne posoudit znalosti a přístupy partnerských škol.

Výsledky soutěže napovídají, že zadání disciplín „sedlo“ nejlépe žákům oboru zemědělec-farmář, třebaže ani zástupci příbuzných oborů se při plnění zemědělských řemeslných úkolů neztratili. V celkovém hodnocení se nejlépe umístili domácí soutěžící ze SOŠ a SOU Horky: 1. Zdeněk Boubín, 2. Petr Bernard, 3. Michal Heřmánek, 4. Jiří Ulrich (SOU Hubálov). V jednotlivých disciplínách v teoretickém testu (z předpisů) získal nejvíce bodů Lukáš Hillmann, SOU Čáslav; v testu vědomostí z pěstování a chovu a zároveň i v práci s rotačním žacíím strojem to byl Petr Bernard, druhý nejlepší ze SOŠ a SOU Horky n. J.; v poznávání technických a biologických materiálů byl opět úspěšný Michal Heřmánek; v nýtování a renovaci Antonín Langr, SOU Čáslav; v jízdě zručnosti byl nejlepší Tomáš Chobotský, SOŠ a SOU Vlašim; v práci s nakladačem si nejlépe vedl celkově nejúspěšnější Zdeněk Boubín.

Všichni by si určitě přáli, aby se stejné a podobné soutěže mohly stát tradicí.

akr

ZA ZRUČNOSTÍ, ZNALOSTMI A SLADKOU KRÁSOU

Soutěž žáků oboru vzdělávání Cukrář v Integrované střední škole Jesenice

Po 14 dnech od zemědělské soutěže v Horkách nad Jizerou (uvádíme v předchozím článku) se uskutečnila v rámci projektu Cesta k modernímu vzdělávání další pěkná soutěž (dne 18. května 2011), a to pro obor Cukrář.

Soutěž, jejímž letošním garantem se stala jesenická škola, byla určena žákům tohoto oboru vzdělávání čtyř partnerských škol: SOŠ a SOU Horky (předkladatel projektu), ISŠ Jesenice, SOŠ Čáslav a SOŠ Vlašim. Podání projektu bylo především reakcí na tvorbu školních vzdělávacích programů (ŠVP), protože obsahem projektu je mj. i jejich ověřování formou školních a meziškolních soutěží. Z každé partnerské školy při-

jela dvoučlenná družstva z 1. a 2. ročníku, tzn. společně s ISŠ Jesenice soutěžilo 16 žáků.

Vlastní soutěž měla část teoretickou – písemný test (obsahoval učivo dle ŠVP a přepočty surovinových norem), a pak především část praktickou, sestávající ze zhotovení konkrétního výrobku podle receptury z cukrářské technologie a jednoho

z prvků zdobení. Družstva 1. ročníku tak konkrétně vytvářela ořechové košíčky, každý soutěžící pak samostatně vizitku – na mandlovou hmotu text bílkovou glazurou. Ve 2. ročníku vyráběli listové trubičky s bílkovým krémem a samostatně modelovali růže z mandlové hmoty. Časový limit soutěže byl 6 hodin a hodnocení výrobků prováděla odborná porota sestavená ze zástupců jednotlivých škol a dvou externích hodnotitelů. Po slavnostním zahájení a písemných testech se rozběhla a „rozvoněla“ praktická část soutěže a vybyl i čas na prohlídku školy, školních pracovišť a popovídání s paní ředitelkou Mgr. Evou Tomkovou a učiteli partnerských škol o soutěži, žácích a řemesle:

Letos se uskutečnil už druhý ročník, ten první byl v loňském roce v Čáslavi, ale jen za účasti prvních ročníků. Pokud by se podařilo pokračovat, rádi by příští rok do soutěže zařadili i 3. ročníky. První kolo proběhne vždy samostatně na každé škole a do soutěže jsou žáci vybíráni na základě školních výsledků.

Jaký to má u žáků efekt, podporovat soutěživost, být lepší? Zvýší to jeho zájem obor? Dříve reprezentovat školu bylo významné, dnes se někdy na soutěžení dívají, že je „cpeme“ někam, kam nechťejí. Ale o tom to není, oni musejí chtít sami, a když už soutěž zvládnou, tak jsou rádi, že se zúčastnili, že se překonali, poznali jiné prostředí i kamarády. Musejí si uvědomit, že školu jen odsedět a odchodit nemá význam, když jsou dobří, tak za to dostanou něco navíc a soutěž je také odměna.

Při praktické soutěži bylo vidět, jak se děvčata z jednotlivých družstev při práci po očku pozorují, jak to která dělá, i když navenek to nedávali znát. „Jsme lidé tvořiví a soutěživí, nikdo nechce prohrávat“. Ale na druhou stranu tato soutěž není o soupeření, když to zkazí, nic se nestane. A dohlížející učitelé občas s laskavostí poradili – „nezapomenout přikrýt, přesněji vážit...“. Odradit žáka lze snadno, těžší už je získat ho zpátky. Dá to velké úsilí znovu ho motivovat, aby ho práce zase začala bavit, aby ukázal, co v něm je. Citlivý přístup má do budoucna také důležitý efekt, že řemeslo zvládnou bez problémů, v praxi se snáze uplatní. Je velká škoda, že se řemeslu dostává tak malé uznání, a přitom podle přizvaných

externích hodnotitelů je o schopného cukráře velký zájem spojený i s dobrým finančním ohodnocením. Nápadný rozdíl vidí učitelé i mezi dětmi, které to skutečně baví a mezi těmi, kde si to třeba přáli rodiče... A naopak, je škoda těch, které by cukrařina opravdu těšila, a rodiče si přejí něco „lepšího“.

Zkušenosti, postřehy..., dalo by se mluvit dlouho, a o tom je celý projekt. Hlavním obrovským přínosem je setkání v kraji, setkávání škol, které mají stejné zaměření, společné řešení nových témat, osobní poznávání. Navázána byla spolupráce v jednotlivých učebních oborech, nastala výměna pedagogů u závěrečných zkoušek, předsedů komisí, v projektu byl i prostor pro výměnné stáže, spolupráce se dále rozjíždí. Vždyť každá škola má své speciality, při poznávání se vzájemně inspirují, „okukují“, jak to je kde zařízené, co by mohli „doma“ doladit, jak co dovybavit. Až jinde každý vidí, co mu doma „provozní slepota“ neumožňuje. Když vidíme u sousedů, že něco jde, je to lepší.

Čas soutěžení pokročil, je upečeno, nazdobeno, odborná porota hodnotila, děvčata naslouchala. Hodnotitelé se při posuzování zaměřili na hmotnost, vzhled, tvar a chuť výrobků, už při práci sledovali zručnost a organizaci práce soutěžících, dodržení technologie, hygieny a bezpečnosti práce. Body byly sečteny, výsledky jsou velmi vyrovnané, vítězi jsou tedy v podstatě téměř všichni a to je velice potěšující. Podle paní ředitelky se třeba podaří zahájit nějakou tradici v tomto soutěžení, která je pro všechny příjemná, „protože se vidíme, mluvíme spolu, komunikujeme spolu, sdělujeme si informace, a v tom je ta největší síla soutěže“.

A teď už zbývá jen poděkovat organizátorům za výbornou přípravu a všestrannou péči a na druhé straně i všem soutěžícím a jejich doprovodu, že přijeli a s takovou chutí se všeho zúčastnili.

1. ročník	1. místo Čáslav
2. ročník	1. místo Jesenice
1. a 2. ročník	1. místo Vlašim

akr

Výsledky byly velice vyrovnané, takže vítězi jsou vlastně téměř všichni

OHLÉDNUTÍ ZA SVĚTOVÝM DNEM MLÉKA

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

Již od roku 1957 se slaví Světový den mléka, letos tedy už po padesáté čtvrté! A oprávněně. Mléko patří k pěti základním potravinám lidí na celé Zemi – mléko, maso, vejce, obilí a rýže.

Mléko je ale tou základní potravinou. Je totiž první, se kterou se každé narozené mládě z rodu savců ve svém životě setká a platí to samozřejmě i pro člověka. Takže mateřské mléko je základem života na této planetě a jeho historie je stejně tak dlouhá, jako je historie života na zemi. Ne Coca-Cola, jak by se mohlo občas zdát z podivných reklam, ale mléko. Jeho význam v naší výživě, zejména pro naši kostru, je nepopiratelný a nezmění ho ani dnešní moderní a někdy také bláznivá doba, kdy po odlivu a snížení spotřeby určitě dojde a dochází k její renesanci a k návratu mléka.

Moje generace, těsně poválečná, významu mléka rozumí. Ve venkovském jídelníčku mělo mléko své nezastupitelné místo. Bylo několikrát týdně ke snídani. Svažené a do něho nadrobený domácí chleba. Nebo to byla bílá káva. Méně čaj, zrnková káva výjimečně. K večeri, několikrát týdně, to byly vařené brambory s mlékem. K obědu velmi často zalévaná polévka a k ní bučky nebo lívance. K tomu všemu se užívalo mléko. Dělal se vynikající domácí sýr, domácí máslo. Mléko vychlazené ve sklepe sloužilo k napití. Zkrátka tenkrát nebyly žádné doplňky stravy, ale co do základních složek byla strava plnohodnotná a zdravá. Na venkově každý kdo mohl, tak měl u domu chlév a v něm byla kráva. K ní samozřejmě prase a někdy také koza. Bylo to, jak říkali naši rodiče, živobytí. Bylo to ale také pozitivní i pro jiné věci. Byla sklízena každá mez, nezůstal neposečen ani metr zelené plochy. Krávy se honily na

pastvu, to byla naše každodenní starost po příchodu ze školy. To všechno se dělo přirozeně a bez dotací. V té době čas sena na vesnici, to byla vedle žní nejdůležitější doba s neobyčejnou atmosférou. Večer co večer se po vsích rozléhaly koncerty naklepávání kos pro pokos na další den. Všechno úsilí se soustředilo na to, aby se sklídilo kvalitní seno, které pokud možno nezmoklo. Tomu se podřizovalo všechno. Vzpomínám si, jak se otec vždy rozčílil, když se přihnala bouřka a nestačilo se seno skopit nebo naložit a odvézt domů. A to všechno lopocením a úsilím, to bylo jenom kvůli produkci mléka. A tato doba trvala zhruba do osmdesátých let a z dnešního pohledu a vzpomínek byla idylická. Jak jinak, bylo to dětství a mládí a takové jsou mé vzpomínky spojené s ním.

Přes všechny reklamy nápojových firem je v naší zemi historicky velký potenciál k spotřebě mléka. Vždyť už v r. 1936 byla v naší zemi spotřeba mléka a mléčných výrobků v hodnotě mléka bez másla 211 kg. Vrchol v r. 1990 dosáhl 250 kg. Chtěl bych využít příležitosti Dne mléka, který se slavil 24. května na celém světě, k tomu, abychom společně – producenti a zpracovatelé mléka – zastavili tuzemský propad v jeho produkci. Je to ten nejzdravější nápoj, utvrdil nás o tom mimo jiné na oslavě celosvětového dne mléka i doc. MUDr. Jindřich Fiala, CSc. z Masarykovy univerzity v Brně svým velmi zajímavým a konkrétním vystoupením.

Ing. Jan Veleba, Agrární komora ČR

DĚČÍNSKÁ KOTVA 2011 – 40. MISTROVSTVÍ FLORISTŮ ČR

Soutěž probíhala ve dnech 18.–19. 5. 2011 (v rámci Děčínských slavností) a konala se pod záštitou ministra zemědělství pana Ivana Fuksy, předsedy Asociace krajů ČR pana Michala Haška a prezidenta Agrární komory pana Jana Veleby.

Vítězná kytice Ondry Čerňáka
v kategorii Kytice vyjadřující 40. výročí Děčínské kotvy

Soutěž Děčínská kotva se koná již od r. 1971, a proto se v letošním roce slavilo 40 let konání této národní floristické soutěže. 40 let ve společném životě dvou lidí vyjadřuje rubínová svatba, která se spolu s Děčínskou kotvou staly inspirací pro soutěžní témata letošního ročníku. Vyhlášovatelé soutěže byla Střední škola zahradnická a zemědělská A. E. Komerse, Děčín-Libverda a Svaz květinářů a floristů ČR, místem konání děčínský zámek.

Čtyřicátý ročník soutěže zahájil již tradičně ředitel libverdské školy pan Ing. Libor Kunte, Ph.D. a primátor statutárního města Děčín pan František Pelant. Soutěže se zúčastnilo 29 floristů – 14 juniorů, žáků a studentů zahradnických škol a 15 seniorů, profesionálních aranžérů květin. Hodnocení soutěže proběhlo podle 100 bodového systému organizace Florint pod dohledem komisaře

Ing. Jiřího Martinka. Členy hodnotících komisí byli přední floristé České republiky a Slovenské republiky.

Juniorští floristé tvořili své práce v prostorách zámeckých koníren a utkali se v následujících disciplínách: kulatá svatební kytice pro nevěstu rubínové svatby, překvapení (aranžmá se slunečnicí), kytice vyjadřující 40. výročí Děčínské kotvy a slavnostní stůl k výročí rubínové svatby. Senioři změřili své síly v krásných prostorách hlavního sálu a modrého salonku v hlavním křídle zámku a vážali a utvářeli svatební kytici/dekoraci pro nevěstu rubínové svatby, překvapení (harmonie květin a skla) a kytice k výročí rubínové svatby. S posledním úkolem se floristé přesunuli do Růžové zahrady, kde vznikaly volné květinové práce na téma Děčínská kotva.

Letošní mistrovství vyvrcholilo 19. května večer slavnostním předáváním cen vítězům v hlavním sále děčínského zámku. Vítězství a nejcennější medaile zůstala po dlouhých devíti letech

na pořadatelské škole. Soutěž juniorů totiž vyhrál Ondřej Čerňák ze Střední školy zahradnické a zemědělské A. E. Komerse Děčín-Libverda a stal se tak ve své kategorii MISTREM ČR ve floristice. Vítězství v seniorské kategorii obhájil a MISTREM ČR ve floristice se stal Jaromír Kokeš ze Studia AMMI v Brně. Za Ústecký kraj přivítal účastníky slavnosti radní pro školství Ing. Petr Jakubec, který zároveň předal ceny vítězům.

Tradiční součástí závěrečného večera byla přehlídka květinových „modelů“, letos se jednalo o květinové kabelky. Vítěznou květinovou kabelku vytvořil Petr Kopáč.

Po další tři dny byly vystavené práce přístupné veřejnosti, um floristů přišlo obdivovat 9 000 návštěvníků. Soutěž se mohla uskutečnit díky finanční podpoře statutárního města Děčín, Krajského úřadu Ústeckého kraje a Asociace krajů ČR.

**Zpracoval: Ing. Libor Kunte, Ph.D.
a Svaz květinářů a floristů ČR**

DEN ZEMĚ NA ŽATECKÉ ŠKOLE

Dne 29. dubna se na Střední škole zemědělské a ekologické v Žatci uskutečnily oslavy při příležitosti Dne Země. Ekologicky zaměřená akce byla určena především dětem z mateřských škol a malým záčkům škol základních.

Celkem se při příjemném jarním počasí sešlo dopoledne na 428 dětí z celkem 10 různých pedagogických zařízení. Organizací celého programu byli pověřeni žáci třetího ročníku oboru Ekologie a ochrana krajiny. Žáci si za pomoci svých učitelů připravili jednotlivá stanoviště s ekologickou tematikou, na kterých vzdělávali zábavnou formou malé juniory. K vidění bylo např. stanoviště zaměřené na vznik a třídění odpadů, stanoviště na ochranu přírodních biotopů nebo na ohrožené druhy rostlin a živočichů. K nejpoutavějším však patřilo stanoviště zabývající se sazením rostlin, které si mladí pěstitelé odnášeli s sebou a také stanoviště zaměřené na zvířata v domácím a zájmovém chovu. Děti tak na vlastní oči mohly spatřit např. psy, kočky, ovce, želvy, korálovku, tarantuli, papoušky,

strašilky, potkany nebo rybičky. Na nádvoří školy byly pro ně připraveny také hry a malá procházka botanickou stezkou. Pokud malí žáci prošli úspěšně všechna stanoviště a odpověděli správně na zvědavé dotazy, byli odměněni drobnými sladkostmi a diplomy.

Myslím si, že pro utváření správných hodnot a postojů jsou takováto setkávání v rámci mezinárodních ekologických dnů nezbytná a jsou vhodným prostředkem, jak budoucí generace vzdělávat zábavnou formou a předávat jim tak poselství ochrany životního prostředí již v útlém věku.

**Mgr. Richard Kopřiva
Střední škola zemědělská a ekologická Žatec**

CHMEĽ 2011

Už po deviatykrát sa v termíne od 6. – 13. mája 2011 36 vybraných študentov SOŠ ekonomickej (22 dievčat a 14 chlapcov) pod vedením Ing. Mariána Čekela a Ing. Jarmily Tatarkovej zúčastnilo týždňovej učebnej praxe pri prvom navádzaní chmeľu v Čechoviciach pri Olomouci.

Práca to bola náročná po fyzickej i psychickej stránke, takže mnohí prekonalí samých seba. Preto nás dvojnásobne teší, že pracovníci podniku sú každoročne spokojní s kvalitne odvedenou prácou i so slušným správaním žiakov. Okrem dobrého pocitu z odvedenej práce študenti získali nezabudnuteľné zážitky i nové skúsenosti do praktického života.

Ing. Jarmila Tatarková, SOŠ ekonomická Spišská Nová Ves

OLYMPIÁDA ZEMĚDĚLSKÉ MLÁDEŽE

Ve dnech 11.–12. 5. 2011 pořádala Střední škola hospodářská a lesnická Frýdlant 6. ročník Olympiády zemědělské mládeže ve spolupráci s Libereckým krajem a Okresní agrární komorou.

Akce se kromě domácích zúčastnila družstva z Frýdku-Místku, Opočna, Horek nad Jizerou, Humpolce, Kamenice nad Lipou a také ze SRN (Rosenhain).

Soutěžilo se v následujících disciplínách:

- Jízda zručnosti kolovým traktorem
- Poznávací test plodin, plemen zvířat a materiálů
- Práce s nakladačem
- Písemný test znalostí
- Sekání žacíím strojem
- Sborka a rozborka dojícího zařízení
- Ruční sekání kosou

Celé dvoudenní zápolení probíhalo bez problémů a při příznivém počasí. Důležité je, že se nejen soutěžilo, ale že se mohli potkávat žáci, kteří se připravují pro nelehkou práci v zemědělství.

Zkušenosti si vyměňovali i pedagogové z různých míst republiky spolu s odborníky z praxe a odpovědnými pracovníky za oblast zemědělství, kteří akci navštívili. Díky podpoře pořadatelů a sponzorů získali vítězové pěkné ceny, které předával místopředseda senátu Zdeněk Škromach.

Výsledky družstev

1. SŠHL Frýdlant
2. Ladislav Sýkora, SOŠ Frýdek-Místek
3. ČZA Humpolec

Výsledky jednotlivců

1. Václav Sedlák, SŠHL Frýdlant
2. Rosenhain, SRN
3. Jan Lebduška, ČZA Humpolec

Mgr. Milan Drechsler, za organizační tým

SOLÁRNE DNI 2011

Európske solárne dni podporila aj naša škola aktivitou študentov.

Študenti si počas akcie „Solárny deň“ prezreli videá a prezentácie s témou „solárne kolektory ako zdroj tepelnej energie“. Jednotlivé vystúpenia študentov (Konárska Z., Pavolová J. 2. B, Tomaščíková B., Kočíšová S. 2. A, Ivančová Z.,

Zaliberová 1. E), boli doplnené o vedomostné súťaže účastníkov k danej problematike.

Vecné ceny venovali Slovak RE Agency a Východoslovenské elektrárne, pobočka Spišská Nová Ves. Bližšie informácie na stránke www.solarnedni.sk.

Ing. Jarmila Tatarková
SOŠ ekonomická Spišská Nová Ves

TŘI ŽÁKOVSKÁ VÍTĚZSTVÍ V BRATISLAVĚ

Dne 22. 5. 2011 se na závodisti v Bratislavě konalo tradiční mezinárodní střetnutí žáků Česko – Slovensko. Za naši školu startovali: Lenka Bázlerová, Sabrina Kuchařová, Marie Trnková, Daniel Zurynek a Hana Růžicková, za SOŠ Šála Adriana Dianová a Lucia Urbaničová.

Dostihové odpoledne bylo zahájeno klusáckým dostihem ve kterém zvítězil žák dálkového studia David Dobrovolný s koněm Sir Viking.

V prvním žákovském dostihu Ceně předsedy Nitrianského samosprávného kraje úlohu favorita splnil Just Fly v sedle se Sabrinou Kuchařovou, žákyní druhého ročníku naší školy, ze stáje Diamant, na druhém místě doběhla Thai Pearl s Marií Trnkovou, třetí Floriana s Lucií Urbaničovou, čtvrtý Valdiv s Danielem Zurynkem, pátá Sorenta s Adrianou Dianovou, šestá Luxus Lola s Hanou Růžickovou a sedmý Ballack s Lenkou Bázlerovou.

V druhém žákovském dostihu si nejlépe vedl veterán Retour, který stylem start-cíl zvítězil v sedle s Lenkou Bázlerovou, žákyní prvního ročníku naší školy, startující podruhé v kariéře, ze stáje MVDr. Libor Hála. Druhá doběhla Fiona se Sabrinou

Kuchařovou, třetí favoritka Geny Bey s Lucií Urbaničovou, čtvrtý Maktum s Adrianou Dianovou, pátá Pedrica s Danielem Zurynkem, šestý Enky Benyky s Hanou Růžickovou a sedmý Pascala Dream s Marií Trnkovou.

Podle bodovacího klíče: 1. místo – 10 bodů, 2. místo – 8 bodů, 3. místo – 6 bodů, 4. místo – 4 body, 5. místo – 3 body, 6. místo – 2 body a 7. místo – 1 bod, byly celkově nejlépe vyhodnoceny: na 1. místě Sabrina Kuchařová – 18 bodů, na 2. místě Lucia Urbaničová – 12 bodů, na 3. místě Lenka Bázlerová – 11 bodů.

Hlavním dostihem odpoledne byla Velká jarná cena, ve které zvítězila Brittany ze stáje Lokotrans s absolventem naší školy Milanem Zatloukalem, kterému se podařilo projet na 1. místě cílem i v Days Cup (Jarná míľa) s koněm Apollo Star.

Ing. Marcela Sýkorová, SŠDSaJ Velká Chuchle

ODRAVA NA CESTÁCH

Čtrnáct dní po tom, co stála na startu dostihu neregistrovaných koní na lysolabském závodisti v sedle s žákyní 2. ročníku Nikolou Řehákovou (ta v jejím sedle absolvovala svůj první životní start a obě se v pořádku dostaly do cíle), se Odrava opět vydala závodit.

V sobotu 15. 5. 2011 žákyně druhé třídy základní školy Bára Smrčková, která od března tráví víkendy v naší školní stáji a učí se zde první jezdecké krůčky v sedle Odravy, dále Aneta Filipová, žákyně prvního ročníku naší Střední školy dostihového sportu a jezdeckví (SŠDSaJ) a žák druhého ročníku této školy František Líma odjeli na Den koně do Mělníka na soutěž nazvanou Jezdecké hry. Odrava s malou Bárou se zúčastnila s vodičem, Aneta vedla klisnu samostatně. I když lehce znevýhodněny drobným zraněním Odravy, šly pouze v kroku, což pro Anetu bylo velmi obtížné, když současně s ní cválal kolem Václav Vydra a Odrava chtěla také frčet, zvládly soutěž dobře. Součástí soutěže byl slalom, kavalety, přenášení

kbelíku s vodou, kde excelovala malá Bára, která to znala z tréninku a jako jediná zvládla vše za jízdy.

Pro příště bude třeba procvičit couvání, které se úplně nedařilo. Ale obě dívky byly celkem úspěšné. Takovouto soutěž absolvovala jak Odrava, tak naši žáci poprvé.

Soutěž koní s vodičem:

Bára Smrčková – Odrava (SŠDSaJ, vodič: Helena Burcalová – 6. místo

Soutěž koní bez vodiče:

Aneta Filipová – Odrava (SŠDSaJ) – 4. místo

Obě záskyne získaly stužky, velký koláč, pamětní hrníček a samolepky.

František Líma jako ošetřovatel projevils velkou dávkou samostatnosti a zodpovědnosti, když dokázal vymanévrovat Odravu z ne úplné bezpečných situací (volní koně, příjezd sanitky, auta) a ještě zodpovídal zvědavé dotazy na to, jak udělal šachovnici na zadku a otázky k vybavení, které podle anglického vzoru nechali udělat rodiče malé Báry.

Akce byla úspěšná a ostatní soutěžící byli překvapeni, že i naše škola zaměřená především na dostihy je schopná se účastnit klání pro sportovní koně. Také jsme byli chváleni za jednotné školní oblečení a úpravu koně. V rámci propagace jsme rozdali tištěné studijní informace a zodpověděli dotazy ohledně studia na naší škole. Na přípravě našich žáků a klisny Odravy se podílely především Helena Burcalová a Zuzana Beňová.

Helena Burcalová, SŠDSaJ Velká Chuchle

NEOBHOSPODAŘOVANÉ POZEMKY

Prostor pro invazní druhy rostlin, 16. díl

Trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*)

Trnovník akát pochází ze střední a východní části Severní Ameriky, kde roste v říčních údolích. U nás ho známe spíš chudých a suchých půd. Na jeho rozšíření u nás má podíl hrabě Karel Chotek, který byl nejvyšším purkrabím českého království v letech 1826 až 1843. Doporučoval zakládání veřejných sadů, vysazování stromořadí a zalesňování holých strání jako ochranu proti povodním. Je to ten Chotek, podle kterého se v Praze jmenují Chotkovy sady a Chotkova silnice. Trnovník akát sice pochází ze Severní Ameriky, ale do Evropy, do Francie, se dostal už v roce 1601. Vědecké jméno *Robinia* má podle dvou francouzských zahradníků a botaniků, kteří pracovali pro francouzské krále v 17. století, Jeana Robina a jeho syna Vespasiana Robina. Z Čech jsou snad první údaje o trnovníku ze začátku 18. století. Dnes je to strom zdomácnělý v mírném pásu celé zeměkoule.

Je opadavý, s charakteristickou hluboce brázditou borkou, dosahuje výšky až 30 m a má poměrně krátký křlový kořen. Nehluboko pod povrchem půdy tvoří četné kořenové výběžky, jejich tvorba se zvyšuje po pokácení nebo poranění stromu. Listy jsou lichozpeřené, s 4 až 10 páry lístků, které jsou vejčité, až 3,5 cm dlouhé. O nápadných trnech se podle postavení na větvích soudí, že jsou to zdřevnatělé palisty. Bílé vonné květy se skládají v převislé hrozny až 20 cm dlouhé. Plodem jsou

ploché lusky až 9 cm dlouhé, s 6–9 semeny. Kvete v květnu až červnu.

Roste na okrajích cest, tvoří i celé lesíky v teplejších oblastech. Pro svou odolnost se používal do městských stromořadí i parků a na hřbitovech. Starší stromy mají často nápadně pokroucené větve, důsledek namrzání pupenů. Trnovník se snadno rozrůstá podzemními výběžky a pokud se uchytl v přirozených společenstvech, tak rychle změní rostlinné složení společenstva. Jako rostlina z čeledi bobovitých má na kořenech hlízky se symbiotickými bakteriemi, které vážou dusík. V podrostu pod trnovníky proto roste několik druhů rostlin, které přebytek dusíku indukují. Navíc při rozkladu listů trnovníku vznikají látky, které brání klíčení některých rostlin.

Trnovník akát má pevné dřevo, které se používalo např. na sloupky do vinic, tam se dnes používají sloupky betonové. Populární je u včelařů pro velkou medonosnost, v nektaru má vysoký obsah sacharózy. Jinak je celá rostlina toxická a obvykle se uvádějí otravy dětí, které považovaly kořeny akátu za kořeny lékořice. Takové nebezpečí dnes nehrozí, kdo by žvýkal nějaké kořeny, když všelijakých dostupných sladkostí jsou plné obchody.

RNDr. Jana Möllerová, Praha

ŠKÓTSKO A ANGLICKO

Hradý, whisky, gajdy, tartan, ale aj vres, bodliaky, vysočina a William Wallace

Pozvánka na 9dňový autokarový zájazd bez nočných jáz

Vážení čitatelia, priatelia túlavých topánok,

tak ako Vám bolo avizované na v predošlých číslach nášho časopisu a tiež na našich exkurziách (pozri www.kza.fpv.ukf.sk, časť Štúdium, a v nej Exkurzie), Katedra zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre nadväzuje na tradície predošlých rokov (v roku 2010 to bola úspešná expedícia do Nórska) a v rámci ďalšieho vzdelávania učiteľov si Vás dovoľuje pozvať na odbornú exkurziu do Škótska a Anglicka.

Tento zaujímavý poznávací a vzdelávací zájazd spojený s návštevou výchovno-vzdelávacích zariadení sa uskutoční v termíne **11.–19. 7. 2011**.

Z programu: Canterbury (okružná jazda okolo historického centra stredovekého mesta a ruín svetoznámej katedrály), Cambridge (univerzitné mestečko s nádhernou architektúrou), York (mesto známe svojou vikingskou históriou a najväčšou gotickou katedrálou v severnej Európe), Durham (stredoveká architektúra, unikátna katedrála a preslávená uni-

verzita), zámok Scone Palace (miesto korunovácie škótskych kráľov a kráľovien), Falkirk (technický unikát – lodný výťah), Stirling, Rosslinská kaplnka, Edinburg, Fort William, údolie Glen, zámok Linlithgow Palace, Birmingham, Londýn ...

Cieľom podujatia je návšteva kultúrnych pamiatok i prírodných krás Škótska, škótskej Vysočiny, kultúrnych a technických pamiatok Škótska a tiež vzájomná výmena skúseností v oblasti školského systému a práce s talentovanou mládežou v Škótsku, Anglicku a na Slovensku. Blížšie informácie nájdete na www.kza.fpv.ukf.sk, alebo na mailovej adrese: anna.sandanusova@gmail.com. V mene Katedry zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre sa teším sa na stretnutie s Vami, Vašími rodinnými príslušníkmi, priateľmi a kamarátmi a na spoločné poznávanie krás Škótska a Anglicka.

Odborná exkurzia je podporená projektom KEGA 067UKF – 4/2011.

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., UKF Nitra

TIP NA VÝLET DO SVĚTA ŘEMESEL

z přelomu 19. a 20. století

V katastru městečka Letohrad, které se rozkládá v podhůří Orlických hor, se nachází muzeum, patřící svojí plochou 720 metrů čtverečních mezi největší svého druhu v České republice. Jeho význam dosahuje evropské úrovně.

Na počátku bylo...

V tomto případě na počátku nebylo slovo ale jeden podzimní den r. 1996, kdy pan Pavel Tacl poprvé vstoupil do zdevastovaných prázdných pater barokní sýpky v prostorách nazývaných „Nový Dvůr“. Soubor staveb (v dobách své největší slávy sloužil jako hospodářský dvůr kyšperského panství) byl po r. 1947 využíván jako sklad obilí a v r. 1965 byl velmi poškozen vestavbou konstrukce 8 obilních sil. Přes značnou devastaci, která se na všech objektech výrazně podepsala, byl nový majitel uchváten mohutností zachovalého staletého trámoví a rozlehlostí prostoru s fošnovou podlahou, které v podvečerním šeru vybízely k vytvoření něčeho zajímavého ale zároveň také praktického, sloužícího místním i „přespolním“. Po několika letech náročných oprav bylo obyvatelům města a návštěvníkům představeno neobvyklé Společenské centrum, které v sobě vedle restaurace, vinárny, zahradní restaurace, prodejny a galerie obsahuje i rozsáhlé Muzeum řemesel.

Zajímavosti muzea

Předměty muzea v převážné části pocházejí z oblasti Orlických hor a jsou v expozicích utříděny podle jednotlivých řemesel či celků vztahujících se k různým oblastem vesnického

života na přelomu 19. a 20. století. Je zde kolem 40 (!) různých expozic, které se rozkládají na třech rozlehlých patrech opravené sýpky.

První patro představuje předměty jednotlivých řemesel, které bylo možno v daném období nalézt v dílnách jednotlivých řemeslníků. Je zde expozice věnovaná dřevozpracujícím řemeslům (např. koláři, bednáři, šindeláři, truhláři), kovodělným řemeslům (např. klempíři, kováři, zámečníkovi), výrobě oděvů a obuvi, a pak jednotlivým, pro život na vesnici nezbytným živnostem, jako je např. kamnář, kameník či cihlář.

Ale jsou zde i expozice, jenž představují řemesla pro nás současníky skoro neznámá nebo naopak ukazují prvopočáteční činnosti, bez kterých si dnes nedokážeme život představit. Víte například, jak se vyvíjely předměty sloužící k praní prádla, nebo co dělali pracovníci v paramentářské či kovotlačitelské dílně?

Druhé patro je věnováno jednotlivým oblastem života na vesnici. Je zde zdokumentována práce sedláka, mlynáře, pekaře, řezníka, cukráře, kupce atd. Dokonce je zde několika předměty zastoupena činnost pohřebnictví nebo-li funebráctví (včetně pravého funebráckého vozu, který byl zapřahán za koně).

Ve třetím patře může návštěvník zhlédnout například v hasičské expozici hasičský vůz z r. 1902, vybavení staré školní třídy, staročeské hospody, četnické stanice či původní prostory výpravčího na železniční stanici. Jsou zde zastoupena i některá další řemesla, jako je provazník, kartáčník či sedlář.

Proč navštívit právě toto muzeum?

Žáci různých oborů a směrů mají možnost si na jednom místě prohlédnout, jaké byly počátky oboru, který si právě oni zvolili ke studiu, a zároveň se seznámí i s ostatními činnostmi, které na začátku minulého století na vesnici provozovali naši dědové a pradědové. Je totiž velmi zajímavé porovnat, jak některá řemesla či činnosti změnila svojí tvář (včetně užívaných pomůcek) a jak jiná jsou do dnešní doby zachována skoro v původní podobě.

- bačka -

HORTI VIENNA – PREMIÉROVÝ ROČNÍK

Odborný veletrh zahradnických a zelinářských technologií,
27.–29. září 2011, Vídeň

Na konci září bude vídeňské výstaviště hostit premiérový ročník odborného zahradnického a zelinářského veletrhu HORTI VIENNA. Tento nový veletrh pro profesionální zahradníky a zelináře ze střední a východní Evropy se ve Vídni bude konat každé dva roky.

Profesionální zahradnictví užitkových a okrasných rostlin v Rakousku se vyznačuje vysokou úrovní technologie a intenzivním využitím ploch, výbornou organizací a úzkou spoluprací jednotlivých podniků, svazů i organizací. Rakouskou může být pro sousední středoevropské státy vzorem i rozvojovým partnerem.

Vystavovatelé na HORTI VIENNA představí široký sortiment zahradnického a zelinářského vybavení od skleníkové,

zavlažovací, sklízecí, stínící, vytápěcí a chladicí techniky, odvodňovacích systémů či osvětlení přes sazenice, půdu, hnojiva, substráty a květináče až po nejrůznější přístroje, užitkové vozy, přírůbky, folie, sítě, vybavení obchodů, plánovací či inženýrské služby.

Nedílnou součástí veletrhu bude obsáhlý přednáškový program, v rámci kterého se mohou odborní návštěvníci informovat o celé škále zahradnické problematiky, diskutovat o současném stavu či budoucích technologiích i konkrétních požadavcích.

V případě dotazů a zájmu o účast na veletrhu lze kontaktovat firmu Naveletrh s.r.o. (oficiální zastoupení veletrhu HORTI VIENNA v České republice) na info@navetrh.cz.

ICOLLE 2011

Mezinárodní vědecká konference celoživotního vzdělávání

Institut celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně pořádá ve dnech 13.–14. září 2011 v Kongresovém centru Mendelovy univerzity v Brně ve Křtinách 3. ročník mezinárodní vědecké konference celoživotního vzdělávání ICOLLE 2011.

Cílem konference je zhodnocení trendů celoživotního vzdělávání v 21. století a transfer zkušeností. Na konferenci budou diskutována témata z oblasti přípravného vzdělávání pedagogických pracovníků, dalšího odborného vzdělávání, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vzdělávání seniorů.

Konference je určena vysokoškolským pedagogům, vědeckým pracovníkům, učitelům středních škol, ale i doktorandům a širší odborné veřejnosti zabývající se předmětnou problematikou. Jednacími jazyky konference budou čeština, slovenština a angličtina.

Výstupem konference bude recenzovaný sborník všech příspěvků. Z vybraných příspěvků bude vydána také monografie.

Registraci a další informace o konferenci najdete na <http://www.icolle.cz>

STŘEDNÍ ŠKOLA RYBÁŘSKÁ A VODOHOSPODÁŘSKÁ JAKUBA KRČÍNA V TŘEBONI SLAVILA ŠEDESÁTKU...

V roce 1951 bylo v Třeboni pro potřeby Státního rybářství zřízeno rybářské učiliště.

Postupně se během let učiliště rozrostlo v moderní střední školu.

Od té doby již uplynulo šedesát let. Škola sice za tu dlouhou dobu prošla mnoha změnami, přesto zůstala naprosto jedinečnou. Nejvýraznější proměna ji čekala v r. 2008, kdy se z dosavadního rybářského učiliště proměnila na střední školu rybářskou a vodoohospodářskou. Nově získala, vedle stávajícího tradičního tříletého učebního oboru Rybář, studijní maturitní obor Ekologie a životní prostředí se zaměřením na vodoohospodářství. Současně se na škole vyučuje nástavbové studium se zaměřením na rybářství určené pro absolventy učebního oboru. V nabízených oborech dáváme šanci všem zájemcům o studium

Škola za ta léta získala respekt i silný kredit mezi rybářskými odborníky. Díky svým pedagogům je neustále v kontaktu s novými poznatky a novou technikou, která je potřebná nejen pro studium, ale i pro praktickou výuku žáků. Během posledních deseti let se školní prostředí velmi zmodernizovalo a vytvořilo tak zázemí pro studium. Škola se navíc stala hodnotnou partnerkou zahraničním školám podobného zaměření, se kterými již téměř deset let spolupracuje. Jsou to odborné školy na Slovensku, v Norsku, Francii, Maďarsku, Polsku a nově se rozvíjí spolupráce i s holandskou stranou.

Vedení školy uzpůsobilo chod školy současným potřebám, které vychází z potřeb praxe jak pro žáky, tak i pro pedagogy. Navíc se škola stala střediskem celoživotního vzdělávání dospělých v programu UNIV 2, kdy si zájemci mohou formou dílčích zkoušek doplnit své vzdělání v rybářském oboru. Grantová a projektová činnost školu postupně mění v moderní vzdělávací institut.

Oslav výročí vzniku školy 14. května 2011 se zúčastnilo přes 400 absolventů a přátel školy! Mezi hosty jsme mimo jiné přivítali senátora Miroslava Krejčů, poslance Vítězslava Jandáka, RNDr. Janu Krejsovou, radní pro školství Jihočeského kraje, člena Rady Jihočeského kraje Karla Matouška, Ing. Jiřího Houdka, starostu města Třeboně, Ing. Jana Hůdu, Ph.D. prezidenta rybářského sdružení České republiky a předsedu představenstva Rybářství Třeboň HLD. a.s., prof. Ing. Otomara Linhartu, děkana Fakulty rybářství a ochrany vod JU v ČB, Ing. Jana Štěpána, jednatele Jihočeského územního rybářského svazu. Slavnostní setkání probíhalo v kulturním centru Beseda v Třeboní a zahájeno bylo hudebním vystoupením Třeboňských píšťců pod vedením Mgr. Václava Šimečka. Slavnostního aktu se zúčastnil i sám Petr Vok a regent Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan se svým doprovodem.

Škole a jejím pedagogům i žákům přejeme do další šedesátky dostatek uchazečů o studium a mnoho úspěchů!

Podrobnosti o škole najdete na našich webových stránkách

www.ssrvcz

Ing. Věra Davidová, Mgr. Jana Kadlecová

Uplyne 180 let od narození významné osobnosti...

JULIUS BERÁNEK

„Když jsem roku 1862 povolán byl, abych přednášel na hospodářské škole v Chrudimi o dobytčím lékařství, viděl jsem se nucena sestavit zápisky, které bych žákům svým pro domácí opakování do rukou dát mohl. Z těchto záznamek povstal tedy spis, kterýž má žákům škol hospodářských býti přípravou k jejich budoucímu povolání, pokročilým hospodářům pak rukověť, jak by poznali a vyléčili snadnější nemoce svého dobytka a jak by při těžších nemocech lékaři k ruce býti mohl...“

Julius C. Beránek, 1863

Těmito slovy uvádí „zkoušený zvířecí lékař a učitel dobytčího lékařství na hospodářské škole v Chrudimi“ první vydání své knihy, nazvané *Dobyččí lékařství* s podtitulem *Poučná*

knih pro hospodáře, posluchače hospodářských škol a milovníky zvířat vůbec. Sestávala ze tří dílů – první pojednával o „tvarozpytu (anatomii) a životoslíví (fysiologii)“, druhý

obsahoval „chorobozpyt a léčitelsví“ a třetí „chov dobytka, tj. pravidla praktická ku zdravému vychování jakož i ušlechťení domácího dobytka“. Je to tedy první česká kniha, jejíž vznik byl primárně motivován potřebou tehdy hospodářské, dnes zemědělské školy. Byla to událost, která stojí za zamyšlení.

Co přecházelo české zemědělské odborné knize

Rozhodování napsat zemědělskou odbornou knihu v českém jazyku nebylo v dané době jistě snadné. O konkrétních příčinách leccos napovídá například zanícený šířitel zemědělského pokroku Josef Alois Dunder (1802–1874) začínal jako učitelský pomocník v Praze a v Hlinsku, později se stal důchodním na statku v Blovicích, a konečně v letech 1842–67 úředníkem Národního muzea) ve své knize z r. 1843 s tehdy obvykle dlouhým titulem „Pastýřská kniha domácí čili Navržení, jakby se mohl dobytek hovězí v Čechách a Moravě zvelebiti, a jak ho lze řádně chovati“.

K pokroku vede vzdělání

Mezi prostředky vedoucí bezpečně k pokroku, řadí na první místo vzdělání. K tomu škola „jest prostředek nejvýbornější“, ovšem za předpokladu, že „v ní muži šlechtití a svědomití jazykem národním učí“. V naší zemi bylo v dané době, podle něho, národních škol sice dost, ale v žádné zemi se „tak nepřírozeně neučilo“ jako právě v Čechách a na Moravě. Výsledkem bylo, že „lid od pastuchy až do těch nejvzdělanějších osob“ neuměl vlastně „ani česky čísti ani psáti a uměl-li mluvit, mluvil tak, jak s ním chůva v jeho pacholetství žvatlala“. Přitom ale český jazyk byl v minulosti bohatý, nadán „všemi výtečnostmi mluvními“, po Bílé hoře však velmi upadl.

Sedlák, pokud byl „jen trochu čiprný“, měl jistě zájem něco nového a prospěšného se dovědět, ale od koho – „když všichni sedláci tolik věděli, jak on sám, a pan správce (ředitel, vrchní) s nimi drmolil bez všech pravidel gramatiky a vměšováním cizích slov, že by mu ani das sám nerozuměl“. On ten „správce“ se totiž „v národní řeči buď nevycvičil“, buď žádnou českou knihu ani nečetl, „nebo v ní čísti neuměl“.

Podpora Vlastenecko-hospodářské společnosti

Ve snaze podpořit pokrok vypisovala Vlastenecko-hospodářská společnost záhy po svém vzniku soutěže na literární zpracování aktuálních zemědělských témat, tzv. „cenné otázky“ – Preisfragen (první byly vyhlášeny r. 1772). Dunder nevěřil, že splní svůj účel, „ať se jakkoliv výborně a učeně zodpoví“. Nepomůže nic, dokud nebude všeobecně věnována větší péče českému jazyku „a dokud představení po česku tak myslí, čísti a psáti nebudou, jak to mohou v jazyku německém, aby mohli svým činěním a konáním, slovem: svým příkladem lidu robotnému svítiti“.

Zásluhy „České expedice“

Prostý český rolník, ve své většině neznalý cizího jazyka, byl v oblasti vzdělání skutečně po staletí téměř bez šance. Teprve od počátku 19. století se mu v česky psané podobě, zásluhou hlavně V. M. Kramera (1753–1808) a jeho „České expedice“, nabízely, vesměs ale jen nahodile, odborné poznatky v kalendářích, letacích, občas v drobných spisech (ponejvíce v překladu). Rozvoji knižní zemědělské literatury přispěl například i bratr věhlasného Josefa Jungmanna (1773–1847) Antonín Jan Jungmann (1775–1854). Ačkoliv profesí lékař (profesor babení = porodnictví) „z přirozené povinnosti sloužiti vlasti“ zanechal po sobě i dvě zajímavé knihy z oblasti zemědělství, a to z r. 1818 „Navedení o koních“ a z r. 1826 „O sedmeru dobytka domácího, jeho chování a nemocech“. Díla určuje prostým lidem, kteří se pohybují bezprostředně kolem zvířat, ale, jak poznamenává, mohla by se hodit i „vzácnému a váženému ouředníkovi, jestliže se nestydí poddanému svému v mateřské řeči a srozumitelně poraditi“.

Pomalé formování zemědělských škol

Odborné zemědělské školství, po kterém volal již Dunder a spolu s ním a po něm mnoho dalších, se formovalo velmi pomalu. První dvě „hospodářské“ školy vznikly, jak známo v roce 1850 – jedna česká, jedna německá – byla to mimochodem historicky první jazyková rovnoprávnost ve sféře školství. Jenže ta česká po sedmi letech jako veřejné učiliště zanikla a teprve po dalších pěti letech vznikem chrudimské hospodářské školy v roce 1862 se tato asymetrie napravila. Bylo to ale příliš málo, na výraznější rozvoj zemědělského školství bylo třeba čekat dalších dvacet let.

Nepomohly hned ani hospodářské spolky, které byly počátkem druhé poloviny 19. století zakládány jako nadějně „školy pro dospělé“. V cestě stála řada překážek – od nezájmu po národnostní problémy. Trefně tuto situaci charakterizuje např. hrabě Dr. Rudolf Thurn-Taxis: „Dříve záležel hospodářský spolek skoro jen ze samých úředníků, velkostatkářů a podobných pánů, kteří jsouce učení i zkušení, učenými přednáškami v německé řeči chtěli jeden druhého předčítati, by ukázali, co vědí a umějí. To ale pro rolníka zůstávalo bez prospěchu, poněvadž tomu všemu nerozuměl...“

Rokování po česku i po německu

Obdobný stav dlouho trval i v nejvyšší hospodářské instituci, v pražské Vlastenecko-hospodářské společnosti. Potvrzuje to například „radostná“ zpráva, kterou najdeme v Hospodářských novinách z r. 1861: „Budeť tomu brzo sto let, co hospodářská společnost založena byla i trvá, tuším ale, že bylo po prvé, kdež v jejím shromáždění i české hlasy veřejně se ozývaly. Rokovalo se i po česku i po německu. Kdo byli nezbedhlí čeští, pronášeli své mínění po německu, a kdo zbedhlí, naši Češi, pronášeli je po česku. Šlo to po rovném právu, beze všeho nadřívání jednomu neb druhému... Bylo to první shromáž-

dění, kdež jednoslovně i rovným právem česky i německy se rokovalo.“

„My svou mateřskou řeč ctíme...“

Takovéto poměry nebyly jen v zemědělských kruzích. Jako doklad uveďme alespoň pár vět ze „Slova k novému zastupitelstvu královského města Písku“, které v den nastoupení nového zastupitelstva „jménem mnoha jiných“ poslalo několik měšťanů redakci Poutníka od Otavy k uveřejnění. Ve středu dne 20. března 1861 mohli čtenáři tohoto časopisu číst: „... My svou mateřskou řeč ctíme nade všecko, jestiž nám mateřská řeč nejskvělejším jménem, jehož jsme po svých rodičích zdělili... Važte si jí, čtěte ji, važte-li si nás. Nepohrdejte ji, sice pohrdáte námi, kteří jsme Vás volili, kteří jsme Vás postavili v čelo obce. Mluvte s námi naší řečí, dopisujte nám v naší řeči, vyřizujte veškeré záležitosti obce naším jazykem českým, zaveďte jednání a veškeré Vaše úřadování po česku. Nemejte nás řečí cizou, nepohrdejte věcí nám svatou. Nestyďte se za naši řeč, nestyďte se za nás, abychom my se honositi mohli Vámi.“

Změnit tyto poměry – ve škole i mimo školu – to bylo dílo obrovské. Základy budovaly dlouhé řady známých i zapomenutých nadšenců období národního obrození, a spolu s nimi a po nich dlouhé řady – opět známých i zcela zapomenutých – učitelů, včetně učitelů zemědělských škol. Mezi nimi i Julius Beránek. Jeho méno zůstalo natrvalo na titulní straně, ale on tehdy ani na ten svůj relativně drobný příspěvek nestačil sám: „Vydávaje dílo své, musím s vděčností zpomenouti zásluh svého přítele p. Jindřicha Rauwolfa a jeho nástupce v školním úřadu p. Josefa Zemana, kteřížto mne při sestavování názvo-

sloví bezzištně a s obětovností v skutku vlasteneckou podporovali, a jejichžto snahám urychlené vydání tohoto díla děkuji...“, připomíná v předmluvě.

Vraťme se k Juliu Beránkovi

Jemu ale patří vděk největší – našel odvahu a k té inspiroval ostatní. Zaslouží si, aby nebyl zapomenut. Narodil se 2. září 1831 v Krásné Hoře na Moravě. Gymnázium vystudoval v tehdejší Německém Brodě, načež absolvoval c. k. zvěrolékařský institut ve Vídni. Po nabytí diplomu r. 1854 se vypravil na cestu po jihovýchodní Evropě a v r. 1856 přijal místo krajského zvěrolékaře v Deeš v Sedmíhradech, kde setrval až do r. 1861. V následujícím roce se stal učitelem hospodářské školy v Chrudimi. Přednášel „zdravovědu a skotolčitelství, pak kování koní a naučení o zahlazování zvířat škodných“. Po pěti letech (1867) přesídlil do Tábora. Zde, stejně jako v Chrudimi, vykonával praxi jako okresní zvěrolékař a celou dobu (30 roků) učil zvěrolékařství a kování koní, po více let zoologii (1868–82) a anatomii a fyziologii domácích zvířat (1875–1890). Zemřel 28. ledna 1904.

Byl nejen úspěšný ve škole, v zvěrolékařské praxi, ale i na literárním poli. Kromě zmíněného titulu napsal několik dalších spisů (některé vyšly opakovaně, vždy v upravené a aktualizované podobě) a samozřejmě desítky odborných příspěvků do českých i vídeňských časopisů. Se zaujetím se věnoval i několika zoologickým oborům, vynikl hlavně v entomologii.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

DR. QUIDO KRAFFT

S posledním číslem letošního školního roku opouštíme zároveň i pěkné kresby hospodářských zvířat získané z publikace Dr. Quida Kraffta – *Lehrbuch der Landwirtschaft auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage* (Učebnice zemědělství na vědeckém a praktickém základu). Sluší se tedy při této příležitosti dozvědět se trochu více, kdo to byl dr. Krafft. Jako vždy se s touto odbornou problematikou v oblasti vzdělávání mohou obrátit na znalce zemědělské historie Ing. Josefa Rozmana.

Dr. Quido Krafft (* 15. 12. 1844 Vídeň, † 21. 2. 1907 Vídeň) byl profesorem zemědělství a lesnictví na Vysoké škole technické ve Vídni. Po studiích na technice a univerzitě vídeňské, na vyšší ústavu hospodářském v Uherských Starých Hradech a po krátké praxi se stal roku 1866 asistentem a roku 1869 suplujícím profesorem ve Starých Hradech. O rok později se habilitoval jako soukromý docent na polytechnice vídeňské, kde byl roku 1880 jmenován mimořádným a 1896 řádným profesorem.

Literárně byl neobyčejně aktivní. Pozornost si zaslouží především jeho velmi rozšířená učebnice *Lehrbuch der Landwirtschaft auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage*. Poprvé vyšla ve 4 svazcích v letech 1875–78, a pak vycházela až do třicátých let dvacátého století, tedy více jak padesát let!!!

Úspěšné byly i jeho ilustrované zemědělské lexikony, spolupráce na naučných slovnících, časopisech atd.

CELOROČNÍ OBSAH

Úvodník/Úvodník

Benešl: Den mláďat v Opavě	1/3
Gottschal: Význam chleba vo výžive ľudstva	5/3–4
Hanáčková: Požiadavky kladené na osobnosť učiteľa	7/3–5
Hienl: Venkovská tržnice – informační systém	8/10–11
Horváthová: Knižnica na Agroinštitúte v Nitre	8/4–5
Houbová: ICOLLE 2010	3/3–4
Husa: Jak správně používat digitální informační zdroje	9/3
Husa: Úloha informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání	8/5–6
Husová: Odborné vzdělávání v oblasti potravinářství	5/5–7
Ivanovičová: Cvičný učiteľ a jeho postavenie v procese pregraduálnej prípravy študenta na rolu učiteľa	2/5–7
Jedličková: Informačné zdroje pre žiakov a študentov na Slovensku	8/6–8
Kučírková: Potreba inovácií	2/3–5
Kvítek: Víte, kde najít to, co nevíte?	8/3–4
Procházka: Praxe jinak aneb	5/10–11
Radváková: Jazykový projev a jazyková kultura jako součást pedagogické praxe	2/8–10
Šašek: Agrometeorologie v praxi	8/11–12
Šuláková: Začínám mít pocit, že hodně přehořívá	4/3
Švarc: Vzácná obora v Horšově není jen kulturní památkou ČR	6/3
Tesařík: Maturitní zamyšlení – učme se matematiku	10/3
Webové informační služby	8/8–10

Zemědělské školství/Pôdohospodárske školstvo

Krajíčková: Spolupráce ve vzdělávání stále pokračuje	3/5–6
Krajíčková: Valná hromada Asociace	5/8–10
Krajíčková: Z jednání Výkonné rady Asociace	9/4–5
Krajíčková: Zemědělská škola na řece Bystřici	9/5–6
Krajíčková: Celostátní soutěž žáků zemědělských škol v Bystřici nad Pernštejnem	9/7–10
Krajíčková: Další směřování vyššího odborného školství	10/4–6
Husová, Szebestová: Národní soustava kvalifikací 2	10/6
Sandanusová: Putovanie po Nórsku	2/12
Sívek: Exkurze na školní a experimentální farmě v Köllitsch	6/5–6
Střední odborná škola veterinární	2/11
Šmikniarová: Maturitná skúška z biológie „očami“ študentov ...	6/4–5

Vzdělávání dospělých/Vzdelávanie dospelých

Bačkovská: AEDUCA 2010	3/10–11
------------------------------	---------

Bačkovská: Kvalitní a efektivní vedení škol v 21. století	1/4–5
Bačkovská: Setkávání partnerů	4/10
Bačkovská: Workshop pro vzdělávací instituce	1/10–11
Golian: Bezpečnost potravin – klíčový faktor veřejného zdraví	5/13–15
Gočálová: Další vzdělávání dospělých na školách	9/11
Hanáčková: Osobnost učiteľa ako motivačný činiteľ k štúdiu	4/13–15
Hienl: Mezisektorová spolupráce se tyrolským farmářům vyplácí	4/6
Hienl: Schody pro ryby i pro lidi	4/8–9
Hienl: Teorie a praxe v rozvoji venkova	4/11–13
Hienl: Teorie a praxe v rozvoji venkova	6/7–10
Hradečný: Byl zahájen projekt „Zvýšení odborných kompetencí učitelů ...“	9/11–12
Klein: Mezinárodní rok biodiverzity	1/8
kolektiv: Implementácia prístupu Leader na Slovensku	4/4–5
Kováčiková, Turzová, Morochovičová: Energetický výdaj a jeho výpočet	2/14–15
Kováčiková, Zacharda: Biomasa, jej potenciál a reálne možnosti využitia na Slovensku	8/12–13
Král: Význam odborné lesnické terminologie	2/13
Perspektivy celoživotního učení v odborném vzdělávání	10/7
Piešťanský, Bazzolo: Poznatky z pestovania a hnojenia talianskej cibule	5/11–13
Piešťanský: Tabuľka, to nie sú iba čísla, ale i zájímavosti	1/6–7
Procházková: Venkovské komunitní školy 2010	4/10–11
Sandanusová, Bahýľová: Objavné vyučovanie a zážitkové učenie	6/12–13
Sívek: Budoucnost nevidíme, ale můžeme ji tvořit	3/8–9
Součková: Environmentální výchova v zemědělských a zahradnických školách	6/10–12
Součková: Školní statek Mělník představuje	7/6–7
Studijní dny pro učitele	1/9–10
Studijní návštěvy pro odborníky ve vzdělávání	3/6
Töltésyová, Sandanusová: Čelaď pestricovitě ako netradičný didaktický materiál	10/6–7
Vnučko: Projekt Eco-Eficiencia	7/7–8
Winter: Spolupráce venkovu prospívá	4/7–8

Problematika EU/Problematika EÚ

Ašverusová: Európsky deň	10/8
Bačkovská: Dřevo a les, elementy našeho života ...	1/14 a 17
Cingelová, Grňová: 2011 – Európsky rok dobrovoľníctva	10/9
Hlaváčová: Vánoční výstava	5/16
Hlaváčová: XI. regionální výstava ovoce a Den otevřených dveří ...	3/12–13
Informační servis	7/12
Klement, Smítal: Metodická pomůcka	9/12–15
Kovaličová: Mladý Európan	10/8

Nová pravidla označování potravin.....	5/15
Novinky z Bruselu.....	7/13, 8/16–17
Problematika chovu slepic v klecích v EU.....	9/16
Tatarková, Kovalíčková: Mezinárodní konference e-twinning.....	9/16
Učebna v přírodě se zemědělskou a ekologickou problematikou.....	3/12
Vnučko, Floriš: Projekt MYRCAS.....	3/7

Ohlasy/Ohlasy

„Česká chuťovka“ SLOW FOOD 2010.....	5/20
Bačkovská: Regionfest 2010.....	5/18
Bačkovská: Venkov po roce 2013.....	2/17–18
Bačkovská: Země živelka 2010 – soutěžení.....	2/22
Bačkovská: Země živelka 2010.....	2/23–24
Borecká: Partnerství v Belgii.....	9/17
Březnové jaroměřské aktivity.....	7/14–15
Golian: Bezpečnost a kontrola potravin.....	9/18–19
Hanáková: Životní prostředí dělá školu.....	7/14
Hanuš a kol.: Postřehy z pracovní cesty v Číně.....	6/14–16, 7/8–9
Hienl: „Náš domov“ na břehu Baltu.....	1/13–14
Hienl: Kreativní myšlení pomáhá rozvoji regionu.....	2/18–20
Hienl: Poznatky a dojmy ze studijní návštěvy Bulharska.....	7/10–11 8/14–15
Huba: Oslavy s horkostou kôrky chleba na jazyku.....	4/16
Chalupníková: Kam s budoucími odborníky na exkurzi?.....	3/16–17
Jírkalová: Zpráva o semináři MZe ČR.....	2/15–16
Kadlecová: Odborná stáž studentů v Polsku.....	5/19
Klacková: Syrové kravské mléko.....	5/16–17
Kostrůnek: Kurz obecných zemědělských činností.....	7/13–14
Krajíčková: Zemědělská soutěž v Horkách nad Jizerou.....	10/10–11
Krajíčková: Za zručností, znalostmi a sladkou krásou.....	10/11–12
Kunte: 15 Děčínská korva 2011 – 40. mistrovství floristů ČR.....	10/13–14
Línková: Kreslí pro radost svou i svých spoluobčanů.....	2/20
Piešťanský: Ak chceme byť úspešní, bez biológie sa nezaobídeme.....	9/17–18
Piešťanský: Improvizovaním by sme nič nedosiahli.....	4/17
Ptáček: Setkání pedagogů ve Švýcarsku.....	3/15–16
Ptáček: Comenius II a rajhradská zahradnická škola.....	6/17–18
Sandanusová: Putovanie po Nórsku.....	3/13–15
Seminář k výsledkům aplikovaného výzkumu.....	1/11–12
Sívek: „Sociální pedagogika v souvislostech globální krize“.....	10/9–10
Slavík: Pro inspiraci do Litomyšle.....	8/16
Šašek: Příklad dobré praxe.....	5/20–21
Tesařík: Každým dnem.....	3/18
Veleba: Dioxiny na pořadu dne.....	5/17–18

Veleba: Důraz na morálku.....	9/19
Veleba: Jakou roli hraje Agrární komora v odborném vzdělávání.....	7/11
Veleba: Je potřeba zapojit zemědělství.....	1/12–13
Veleba: Na podporu českých chovů a potravin.....	6/16
Veleba: Nenechme si vzít pohodu po dobré práci.....	4/16–17
Veleba: O zemědělství z kraje nového školního roku.....	2/16
Veleba: Podporujeme své trhy potravin.....	8/14
Veleba: Vláda na dorovnání přímých plateb nereflexuje.....	3/17
Veleba: Ohlédnutí za Světovým dnem mléka.....	10/13
Země živelka 2010.....	2/21

Aktuality/Aktuality

Briosi: Projekt chovu zvířat v biozahradě.....	1/20
Drechsler: Olympiáda zemědělské mládeže.....	10/15
Hlaváčková: Zlatý pohár Linde.....	3/20
Hořejší, Kaňková: Ekologie v zemědělské praxi.....	8/17
Hradečný: Začal 3. ročník přehlídky České ručičky 2011.....	4/19
Hugáš, Vaňová, Turzová: Piate výročí programu Zelená škola... 9/20	
Kopřiva: Den Země na žatecké škole.....	10/14
Kozáková: Vzdělávací pobyt v Murcia.....	6/19
Krajíček: Soutěž o Bramborový květ Vysočiny 2010.....	5/24–25
Mladí veterináři už po čtvrté měřili síly.....	5/22–23
Mlateček: Podzimní akce Střední školy v Opočně.....	3/20
Mlateček: Farmáři ve Frýdlantu uspěli.....	1/18
Mlatečková: Aranžérský podzim.....	4/20–21
Mlatečková: Opočenské aktivity.....	9/21–22
Mrňová: První česko-rakouská zemědělská výstava.....	4/20
Národní dni kariéry.....	8/19
Ptáček: Brněnská růže 2010.....	5/21–22
Putinová: Literární úspěch.....	1/21
Putinová: Řezbářské sympozium.....	1/20
Svoboda: Chovatelský den v Třebíči.....	3/18–19
Sýkorová: Dostihová škola na exkurzi v Anglii.....	9/21
Sýkorová: Exkurze do Francie.....	4/18
Sýkorová: Chuchelské aktivity.....	1/19–20
Sýkorová: Podzimní dostihy žáků.....	3/19–20
Sýkorová: Tři žakovská vítězství v Bratislavě.....	10/16
Sýkorová: Odrava na cestách.....	10/16–17
Škrabák, Piešťanský: Trnavčania bilancovali na veľvyslanectve Talianskej republiky.....	6/20
Šulcová: Kopidlenský kvítek 2010.....	5/24
Tatarková: Komunikačné zručnosti.....	8/18
Tatarková: Chmel 2011.....	10/15
Tatarková: Solárne dni 2011.....	10/15
Tkačíková: I málo může znamenat hodně.....	6/18

Vítek: Kovářské a podkovářské aktivity.....	1/18
Vítek: Podkovářské dny	8/17–18
Vítek: Soutěž Tesař 2011	8/18, 9/22
Vitková: Podnikání studentů	6/19

Informační zdroje/Informačné zdroje

110 let zahradnického školství v Brně.....	9/24
Autorské právo – pravidla a využití ve vzdělávání dospělých	6/21
Bačková: Tip na výlet do světa řemesel	10/18–19
Celostátní soutěž odborných dovedností.....	7/15–16
Celta: Využití bioplynu v dopravě.....	3/21–22
Dobeš: Studentský antikvariát – inspirace i pro další školy	3/23
Fišerová: Odborná konference k zemědělskému poradenství v Polsku1/23	
Flora Olomouc 2011	8/23
Golian: Bezpečnost a kontrola potravin	6/22
Hlaváčová: Pozvánka do Českých Budějovic	2/27
Hoppanová: Brečtan popínavý	7/18–19
Horti Vienna – premiérový ročník.....	10/19
ICOLLE 2011	10/19
Illášová: Úžasné norské fjordy	2/26
Jak na faremní prodej ze dvora	8/24
Jordánová, Dytrová: Mezinárodní konference ke vzdělávání	4/23–24/24
Lošová: Páteční škola Ústeckého kraje.....	7/16
Merunka, Červený: 20 let od založení Sdružení.....	4/22–23
Mezinárodní výstavy a veletrhy v roce 2011	5/27
Möllerová: Neobhospodařované pozemky – invazní druhy rostlin ... 1/21, 2/28–29, 3/23, 4/21, 5/30, 6/26–27, 7/19, 8/22, 9/22–23, 10/17	
Novinky z vědy výzkumu	7/17, 8/19–22
Potraviny ve vědě a výzkumu	5/26–27
Pozvánka do Národního zemědělského muzea	2/27, 6/23, 9/24
Richtár: Příjmení našich předků	5/29
Sandanusová: Škótsko a Anglicko	10/18
Sekera: Vzpomínka na ředitele zemědělské školy.....	8/24–25
Srdečně blahopřejeme (M. Slovák)	2/30
Stiller: Soutěž O bramborový květ Vysočiny	2/29
Tesařík: Co Mattioli ještě nevěděl.....	4/24–25
Tesařík: Dějiny vývoje zemědělství v našich zemích	8/22–23
Tesařík: Průzkum čtenářů a čtení.....	6/21
Tesařík: Spotřeba chleba dlouhodobě klesá	5/28
Tesařík: Výroba mouky v ČR před více než 80 lety	5/29
Tvrzníková: Švestkobraní – povodně – výrobek roku.....	3/22
Valná hromada Asociace	4/22
Vašíčková: „Lesy pro lidi“	5/28
Věda a výzkum	6/24
Věchet: Biologická ochrana – seminář	3/7

Vítek: Úspěšný závěr školního roku pro dobrý start.....	2/30
Voda ničila	2/24
Vzdělávací akce pro privátní poradce.....	1/22
Vzdělávání učitelů	2/25
Vzniká síť prodejen s farmářskými potravinami	5/25
Z podzimních aktivit našich škol	1/23
Závěrečná konference v Písku.....	7/16
Zemědělská a potravinářská knihovna ÚZEI v Praze	1/22

Historie/História

50. výročí založení SOU Radotín	4/25
Čech: Děčínská Libverda	2/31
Davidová, Kadlecová: Střední škola rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína v Třeboni slavila šedesátku... ..	10/20
Dr. Quido Krafft.....	10/22
Hovjaký: 130 let zemědělského školství ve Frýdku Místku	3/24–26
Hugaň: 140. výročí vzniku prvej poľnohospodárskej školy	6/27
Hůrská: 140. výročí zemědělské školy v Písku.....	3/24
Novák: Od První české parostrojní bednářny.....	2/31–32
Novák: Vývoj zemědělského strojírenství a výroby hospodářských strojů.....	3/28, 4/29, 5/31, 6/29, 7/20, 8/25–26, 9/29
Ptáček: František Suchý	4/28
Ptáček: Jaroslav Mária Dudek.....	9/26
Ptáček: Marie Kopřivová	3/29
Rozman: 100 let od prvních „stanov paedagogických seminářů pro kandidáty učitelství na hospodářských školách v království Českém“	1/24–25
Rozman: Andreas Nowoczek	2/33
Rozman: Antonín Dokoupil.....	5/32–33
Rozman: Antonín Rudolf Schneider.....	7/21
Rozman: August Steiner	8/29
Rozman: František Prášil	8/27–28
Rozman: Josef Dobeš.....	4/27
Rozman: Josef Klimeš.....	3/26–28
Rozman: Richard Purghart	6/28
Rozman: Rudolf Trnka	9/27–28
Rozman: Julius Beránek.....	10/20–22
SOŠ veterinární v Nitře oslavila už 50 roků.....	9/25–26
Příloha	
Drechsler: 50 let jsme tady	1/I
Haták: Sofistikovaná filozofie teorie a praxe	1/II
Oslava ve Vodňanech.....	1/II
Včelařský den	1/III
Celoroční obsah	10/25

OBSAH

Maturitní zamyšlení – učme se matematiku	3
Další směřování vyššího odborného školství	4
Národní soustava kvalifikací 2	6
Čelaď pestricovitě ako netradičný didaktický materiál	6
Perspektivy celoživotního učení v odborném vzdělávání	7
Mladý Európan	8
Európsky deň	8
2011 – Európsky rok dobrovoľníctva.....	9
„Sociální pedagogika v souvislostech globální krize“	9
Zemědělská soutěž v Horkách nad Jizerou	10
Za zručností, znalostmi a sladkou krásou.....	11
Ohlédnutí za Světovým dnem mléka	13
Děčínská kotva 2011 – 40. mistrovství floristů ČR	13
Den Země na žatecké škole	14
Chmeľ 2011	15
Olympiáda zemědělské mládeže.....	15
Solárne dni 2011	15
Tři žakovská vítězství v Bratislavě.....	16
Odrava na cestách	16
Neobhospodařované pozemky	17
Škótsko a Anglicko	18
Tip na výlet do světa řemesel	18
Horti Vienna – premiérový ročník.....	19
ICOLLE 2011	19
SŠRV Jakuba Krčína v Třeboni slavila šedesátku	20
Julius Beránek	20
Dr. Quido Krafft	22
Celoroční obsah	23

REDAKČNÍ RADA

Mgr. Tatiana Belová, SPPK Bratislava

PaedDr. Mária Benedikovičová, MP SR Bratislava

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie Humpolec

Ing. Mária Debrecíniová, Ph.D., Agroinštitút Nitra

Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR Praha

Ing. Petr Hienl, ÚZEI Praha

PhDr. Aleš Hradečný, Praha

Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha

Ing. Marcela Chrenková, SPU Nitra

Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra

Ing. Emil Kříž, Ph.D., IVP ČZU Praha

doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MU Brno

Ing. Mária Múdra, ZŠP Rakovice

Ing. Helena Psotová, Úrad NSK Nitra

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., UKF Nitra

Ing. Václav Stránský, MZe ČR Praha

K ilustraci na obálce: Stříbrný brabantský kur (brabantka) – Silber Brabanter, lehké „užitkovo-okrasné“ plemeno, patřící k původním plemenům (podle území Brabant – historické území v Belgii a Nizozemsku, původně samostatné vévodství); harcký skot – Harzer, domovem je oblast německého pohoří Harz.

Vybráno z publikace: Lehrbuch der Landwirtschaft auf wissenschaftlicher und praktischer Grundlage von Dr. Quido Krafft – Učebnice zemědělství na vědeckém a praktickém základu od Dr. Quida Kraffta, Berlin, Verlagsbuchhandlung Paul Parey, 1921

CONTENTS

Thinking about high school leaving exam – let us learn mathematics, we will be more responsible and financially literate	3
Further direction of the higher professional educational systém	4
National system of qualifications 2 – information about approved partial qualifications in the field of agriculture	6
The family Syrphidae as a non-traditional didactic material when teaching biology at high school	6
The conference „Perspectives of the Lifelong Learning in Professional Education“	7
Young European	8
European Day	8
2011 – European Year of Volunteering	9
Social pedagogy in connection with the global crisis Observations from the 3rd International Scientific Conference	9
Agricultural competition in Horky nad Jizerou	10
Skills, knowledge and sweet beauties Competition of students in confectionery at the Integrated High School Jesenice	11
Looking back at the World Milk Day Periodic editorial from the Agricultural Chamber of the CR	13
The Děčín Anchor 2011 – The 40th Championship of Florists in the Czech Republic	13
The Earth Day at one of the schools in Zatec	14
Hop 2011 – students training	15
Olympic games for young specialists in agriculture	15
Solar Days 2011	15
Three students winning in Bratislava	16
The horse Odrava travelling to Equestrian Days	16
Unfarmed lands – a space for invasive plant species	17
Scotland and England Invitation for a field trip	18
Journey to the world of artisans at the turn of the 19th and 20th centuries	18
Horti Vienna – Horticulture and Market Gardening Technology Trade Fair	19
ICOLLE 2010 International scientific conference of life-long education	19
The Jakub Krčín High School of Fishery and Water Management in Třeboň has celebrated its 60th birthday	20
Julius Beránek Prominent personality of agricultural education	20
Dr. Quido Kraft Prominent personality of agricultural education	22
Annual contents	23

OLYMPIÁDA ZEMĚDĚLSKÉ MLÁDEŽE str. 15

pořádala Střední
škola hospodářská
a lesnická Frýdlant

DĚČÍNSKÁ KOTVA 2011 – 40. MISTROVSTVÍ FLORISTŮ ČR str. 13

Radní pro oblast školství
Petr Jakubec předává
cenu Veronice Juráskove
z Kvetinářstva Orchidea
Bratislava

Juniorský Mistr florista ČR Ondřej Černák ze Střední školy
zahradnické a zemědělské A. E. Komerse, Děčín-Libverda

Ředitel Střední školy zahradnické a zemědělské
A. E. Komerse, Děčín-Libverda, Libor Kunte
předává cenu Ondřeji Černákovi

Agroinštitút Nitra
štátny podnik

Časopis vydávají

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 75, 120 56 Praha 2

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZEI, Mánesova 75, 120 56 Praha 2

tel.: 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel.: 037/7721802, 107, fax: 037/7721742, e-mail: horvathova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Zuzana Horváthová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZEI Praha

47816 ISSN 0044-3875 (Print), ISSN 1803-8271 (Online)

JÚL A AUGUST V KALENDÁRI – ČERVENEC A SRPEN V KALENDÁŘI

